

30
VS 9-514

DEPARTEMENT VAN DEFENSIE

VOORSCHRIFT nr 9-514

(VR 9-514 is hiermede vervallen)

PISTOOLMITRAILLEUR

9-MILLIMETER

UZI, M 61

DIENTSGEHEIM

Dit voorschrift bestaat uit 4 delen, te weten:

VS 9-514/1 Grondbeginselen van de schietopleiding
Pistoolmitrailleur

VS 9-514/2 Wapenleer

VS 9-514/3 Schietvoorschrift

VS 9-514/4 Opleiding

WIJZIGINGEN

Wijziging		Gewijzigd door:	Datum	Paraaf
nr	datum			
2	22/10/65	SHI. TAM S	25/3/66	<i>[Signature]</i>

K-CHE.MI

Voorwoord

De kennis van dit deel is voor de instructeur noodzakelijk voor een juiste toepassing van dit voorschrift.

Dit deel heeft tevens tot doel, commandanten een algemeen inzicht te geven in de schietop-
leiding pistoolmitrailleur.

VS9-514/1

DEPARTEMENT VAN DEFENSIE

VOORSCHRIFT nr 9-514/1

PISTOOLMITRAILLEUR
9 millimeter, UZI, M61

DEEL 1

GRONDBEGINSELEN VAN
DE SCHIETOPLEIDING

DIENSTGEHEIM

De gegevens en inlichtingen uit dit voorschrift mogen niet aan de pers
of aan onbevoegden worden verstrekt.

INHOUDSOPGAVE

Blz.

HOOFDSTUK I — ALGEMEEN

1. Doel van de schietopleiding	5
2. Gevechtssomstandigheden	5
3. Gevechtswapen	5

HOOFDSTUK II — NOODZAKELIJKE VAARDIGHEDEN

4. Op het gevecht afgestemde vaardigheden	7
5. Het wapen in bedrijf brengen en houden	7
6. Het schieten met gevechtsvizierstand	7
7. Het vuren op gevechtsdoelen	8

HOOFDSTUK III — OPLEIDING

8. Algemene regels	11
9. Algemene opbouw van de schietopleiding	12

V-CHEM

HOOFDSTUK I

ALGEMEEN

1. Doel van de schietopleiding

Het verkrijgen van de benodigde vuurkracht in het gevecht.

Dit wil zeggen dat de schutters onder gevechtssomstandigheden gevechtsdoelen met het gewenste effect moeten kunnen bevuren, zij moeten dus gevechtsschutters zijn.

2. Gevechtssomstandigheden

a. De storende invloeden van de gevechtssomstandigheden zijn oorzaak dat:

(1) het niet mogelijk is ingewikkelde handelingen, die bewust overleg noodzakelijk maken, uit te voeren;

(2) niet alle schutters daadwerkelijk aan het vuurgevecht zullen deelnemen.

Het is daarom noodzakelijk dat effectief vuur kan worden uitgebracht d.m.v. eenvoudige handelingen die werktuigelijk kunnen worden uitgevoerd. Deze werktuigelijkheid kan slechts worden bereikt door een grondige vaardigheid in de noodzakelijke handelingen.

Het besef van eigen vaardigheid zal de schutter bovendien het noodzakelijke zelfvertrouwen geven om daadwerkelijk te vuren.

b. De mogelijkheden om tijdens het gevecht nog leiding te geven zijn zodanig beperkt, dat de schutter zijn taak zelfstandig zal moeten kunnen uitvoeren.

3. Gevechtswapen

Behalve de vaardigheid van de schutter moet ook het wapen zijn afgestemd op het gevecht.

Op de eerste plaats zal het onder gevechtssomstandigheden bedrijfszeker moeten zijn. Een tweede eis is, dat de schutter het wapen op eenvoudige wijze snel kan richten op doelen op verschillende afstanden.

Tijdrovende en ingewikkelde methoden zoals:

- nauwkeurig afstand schatten;
- instellen van het vizier voor de afstand (voor zover mogelijk);
- rekening houden met de nog aanwezige afwijking van het wapen en de invloed daarvan bij het schieten op verschillende afstanden;
- het bepalen van weersinvloeden en het neutraliseren van deze, zijn onder gevechtssomstandigheden volkomen onuitvoerbaar.

Deze moeilijkheden worden voor de gevechtsschutter weggenomen door de aanwezigheid van een gevechtsschutter, waarbij vooropgesteld wordt dat een

goede trefkans te prefereren is boven een theoretisch juist gericht schot, dat echter niet uitvoerbaar is.

Het gevechtsvizier maakt het de schutter mogelijk om met één en dezelfde vizierinstelling (gevechtsvizierstand) en met een richtpunt dat slechts weinig afhankelijk is van de afstand, de voorkomende gevechtsdoelen te treffen. Dit wordt bereikt doordat de bij de gevechtsvizierstand behorende kogelbaan liggende doelen bestrijkt.

Y-CHE.NL

HOOFDSTUK II

NOODZAKELIJKE VAARDIGHEDEN

4. Op het gevecht afgestemde vaardigheden

- a. Slechts die vaardigheden zijn noodzakelijk die effectief vuur onder gevechtsondigheden bevorderen.

Bovendien moeten zij onder gevechtsondigheden uitvoerbaar zijn. Hieruit volgt dat handelingen die in het gevecht onuitvoerbaar of niet noodzakelijk zijn buiten beschouwing moeten blijven, aangezien de tijd en de aandacht hieraan in de opleiding besteed, ten koste gaat van de gewenste grondigheid in de noodzakelijke vaardigheden.

- b. *Noodzakelijke vaardigheden*

- (1) Het wapen in bedrijf kunnen brengen en houden.
- (2) Kunnen schieten met gevechtsvizierstand.
- (3) Kunnen schieten op voorkomende gevechtsdoelen in voorkomende gevechtsondigheden, met zo goed mogelijk gebruikmaking van het terrein.

5. Het wapen in bedrijf brengen en houden

Hieronder wordt verstaan: laden, herladen, ontladen, alsmede het onderhoud en het opheffen van storingen.

Uiteraard zijn dit noodzakelijke vaardigheden voor de gevechtsschutter, aangezien hiervan het te allen tijde functioneren van het wapen afhankelijk is. T.a.v. het onderhoud wordt nadrukkelijk gesteld dat dit ten doel heeft het wapen bedrijfszeker te houden. Onderhoud dat wordt verricht met een andere doelstelling en daarom mogelijk ontaardt in overmatig poetsen is tegengesteld aan het werkelijke doel.

6. Het schieten met gevechtsvizierstand

- a. Hiertoe moet de schutter gedegen vaardigheid bezitten in:

— het afgeven van gericht vuur onder de meest eenvoudige omstandigheden, of met andere woorden:

in een goede schiethouding, juist richten en afdrukken van het wapen (elementair schieten).

De aanwezigheid van de gevechtsvizierstand maakt het dan mogelijk eenvoudige gevechtsdoelen op verschillende afstanden te treffen.

- b. Het is duidelijk dat deze methode voor de grotere afstanden (voor 9 mm munitie boven 50 m) slechts opgaat, als de gevechtsvizierstand zo nauwkeurig mogelijk is

ingesteld. Ook een bekende afwijking mag niet worden geaccepteerd, aangezien de schutter hiermede op wisselende of onbekende afstanden geen rekening kan houden.

c. **Bijzonder belangrijk is het richten met het juiste richtbeeld.**

Het is een drogreden dat een richtafwijking, mits hij maar constant is, acceptabel zou zijn.

Een richtafwijking berust op een richtfout; een fout is veelal niet constant, zeker niet bij een leerling-schutter.

Tevens is het onjuist dat een, in de vizierinstelling verwerkte richtfout acceptabel is; het gevolg is immers een foutief gecorrigeerd wapen, waarmee alleen de betrokken schutter kan schieten.

In het gevecht moet een willekeurige schutter kunnen schieten met een willekeurige pistoolmitrailleur.

d. **Bij het schieten met gevechtsvizierstand zijn eenvoudige regels gesteld om de invloed van de wind tegen te gaan. Deze regels geven bij toepassing de schutter nog voldoende treffkans.**

7. Het vuren op gevechtsdoelen

a. Gevechtsdoelen

(1) Het uit te brengen vuur is afhankelijk van de wijze waarop de gevechtsdoelen zich aan de schutter voordoen.

Deze doelen zullen trachten om:

- indien zij niet bewegen, zo weinig mogelijk zichtbaar te zijn door gebruik te maken van dekkingbiedend terrein of van duisternis;
- indien zij zich moeten verplaatsen, zo kort mogelijk zichtbaar te zijn, door zich snel sprongsgewijze te verplaatsen of eveneens gebruik te maken van duisternis.

(2) De schutter moet dus kunnen vuren op:

- stilstaande doelen die slechts weinig zichtbaar zijn;
- doelen die zich snel sprongsgewijze verplaatsen (ogenblikdoelen);
- doelen die gebruik maken van duisternis.

Hiernaast kunnen zich nog doelen voordoen die zich normaal lopend verplaatsen; dit zullen veelal nietsvermoedende doelen zijn.

b. **Bij het vuren op gevechtsdoelen zijn de volgende factoren belangrijk:**

(1) **Stilstaande, weinig zichtbare doelen**

Het vuur zal nauwkeurig gericht moeten zijn (juistheidsvuur), maar zal dit, aangezien het doel niet beweegt, ook kunnen zijn.

(2) **Ogenblikdoelen**

Nauwkeurig richten zal onmogelijk zijn; het doel zal n.l. of zeer snel weer verdwenen zijn of zich met een snelle beweging verplaatsen.

De onnauwkeurigheid van het richten moet in deze gevallen worden goedgegemaakt door een grotere vuurdichtheid. Deze wordt verkregen door het snel afgeven van een aantal schoten (snelvuur).

(3) Doelen die gebruik maken van duisternis

Hierbij zijn twee omstandigheden te onderscheiden:

— het doel is onzichtbaar;

— het doel is nog wel zichtbaar, maar de normale richtmiddelen kunnen niet worden gebruikt.

In het eerste geval wordt van de heup gevuld in de richting, waar het doel wordt verondersteld; om de trefkans te vergroten wordt snelvuur in vuurstoten afgegeven.

In geval dat het doel nog te onderscheiden is kan nauwkeuriger worden gericht door een richtmethode te gebruiken, welke ondanks het geringe zicht nog uitvoerbaar is. Gezien de betrekkelijke onnauwkeurigheid van dit richten is ook hiervoor het afgeven van snelvuur vereist.

(4) Bewegende doelen

Gezien de wisselende omstandigheden die bij deze doelen optreden, zoals de bewegingsrichting, afstand en snelheid, is het voor de gevechtsschutter onmogelijk om op een dergelijk doel volkomen juist te richten.

Ook hiervoor moeten weer eenvoudige algemeen toepasselijke methoden worden gegeven, die een redelijke trefkans geven. Om de onnauwkeurigheid van het richten goed te maken, wordt door het geven van snelvuur de vuurdichtheid vergroot.

c. Naast de onder b genoemde factoren speelt de afstand van het doel een rol. Hierbij worden de doelen onderscheiden in die op grotere afstanden (boven 50 m) en doelen op korte afstanden.

(1) De doelen op grotere afstanden zullen nauwkeurig vuur noodzakelijk maken.

Het is dan ook aanbevelenswaardig deze doelen liggend te bevuren met een opgelegd of ondersteund wapen. Door de grotere afstand (en dus het minder grote gevaar direct getroffen te worden) zal de eventuele noodzakelijke verplaatsing naar een betere houding of vuuropstelling mogelijk zijn.

(2) Bij doelen op korte afstand speelt niet de nauwkeurigheid van het vuur, maar de snelheid van vuuropening de grootste rol.

Het doel is n.l. betrekkelijk groot, dus gemakkelijk te treffen, maar ook door de kortere afstand gevaarlijker.

Door een snellere vuuropening kan echter, ook al zijn de eerste schoten geen treffers, gedurende korte tijd vuuroverwicht worden verkregen; dit kan worden uitgebuit door zo snel mogelijk, met nauwkeuriger vuur, treffers te maken.

De voor de kortere afstanden noodzakelijke snelle vuuropening maakt het tevens noodzakelijk, dat de schutter in staat is te vuren uit de houding waarin hij op dat moment is; hij moet dus (op korte afstanden) vrije hand (liggend, knielend, staand en van de heup) kunnen schieten.

HOOFDSTUK III

OPLEIDING

8. Algemene regels

Wil het doel van de schietopleiding, n.l. het kweken van werkelijke vaardigheid, worden bereikt, dan zal deze opleiding zo grondig en eenvoudig mogelijk moeten worden gegeven.

Hiertoe moeten de volgende regels consequent worden gehandhaafd:

- a. Alvorens de leerling gaat schieten moeten hem de voor dit schieten benodigde vaardigheden grondig zijn bijgebracht tijdens de voorafgaande instructie.
- b. Om deze grondigheid te bereiken moet de instructie zoveel mogelijk zijn gericht op veelvuldig beoefenen van de onderrichte vaardigheden.
De instructieles moet dan ook worden gevolgd door vaardigheidsoefeningen; hieronder wordt verstaan, het gedurende korte perioden (10 à 15 min) beoefenen van de tijdens de instructie geleerde verrichtingen.
- c. De instructie in en het beoefenen van de voor de gevechtsschutter noodzakelijke vaardigheden moet vanaf het eerste moment zijn gericht op de uitvoering onder gevechtssomstandigheden. Het als „exercitie” instrueren van deze vaardigheden is hiermee volkomen in strijd; de schutter krijgt hierdoor een verkeerd beeld van de juiste uitvoering; de aandacht en tijd, besteed aan de exercitiematige uitvoering gaat ten koste van de geoefendheid.
- d. De ter beschikking staande tijd en middelen moeten zo doeltreffend mogelijk worden gebruikt.
Hiertoe moet de instructeur:
 - (1) gebruik maken van voldoende instructiemiddelen en deze zodanig inzetten dat zoveel mogelijk leerlingen gelijktijdig kunnen oefenen;
 - (2) gebruik maken van leerlingen als hulpinstructeur, om de verrichtingen van de overigen op de juiste uitvoering te controleren;
het inzetten van leerlingen als hulpinstructeur is zeer wel mogelijk indien hen een beperkte controleopdracht wordt gegeven; hierdoor wordt tevens bereikt dat de leerlingen, door elkaar beurtelings te controleren, zich op de juiste uitvoering moeten bezinnen en wordt voorkomen dat de individuele soldaat tijdens de instructie door „verveling” zijn belangstelling verliest.
- e. Tijdens de instructie moet per onderwerp en per fase worden gecontroleerd of het gestelde doel is bereikt. De consequenties van deze controle moeten volledig worden aanvaard, n.l. bij onvoldoende vaardigheid maatregelen treffen dat de noodzakelijke vaardigheid alsnog wordt verkregen, alvorens verder te gaan.

Dit geldt speciaal voor de vaardigheid in het elementair schieten (in een goede schiethouding, juist richten en afdrukken); voor het bereiken hiervan mag de tijd geen factor zijn.

De eerste schietoefeningen zijn dan ook een controle of de beoogde vaardigheid aanwezig is.

Wanneer het bovenstaande, speciaal tijdens de elementaire schietopleiding, consequent geschiedt, zullen de moeilijkheden bij de verdere opleiding gering blijken te zijn.

9. Algemene opbouw van de schietopleiding

a. Elementaire schietopleiding

- (1) In deze eerste fase van de schietopleiding, wordt de schutter geleerd hoe hij gericht vuur moet afgeven onder de meest eenvoudige omstandigheden (elementair schieten).

Hiertoe leert de schutter in de liggende schiethouding opgelegd juist richten en afdrukken.

De volgorde waarin deze onderwerpen worden onderricht is gebaseerd op de volgende overwegingen:

De schiethouding, het richten en afdrukken zijn geen drie afzonderlijke vaardigheden, maar moeten als één (samengestelde) vaardigheid worden gezien, n.l. als het schieten.

Het ene is niet juist uitvoerbaar zonder vaardigheid in het andere. Om een juist samengaan van de drie elementen te verzekeren, moeten zij zo spoedig mogelijk als één vaardigheid worden beoefend.

Dit wordt bereikt door:

- eerst de afdruktechniek te instrueren;
- hierna van het richten, alleen de richtmethode (richtregel) op eenvoudige wijze te instrueren;
- vervolgens, na het leren van de schiethouding, het geheel te gaan beoefenen.

In deze fase kan dus een grondige vaardigheid worden bereikt in elementair schieten, m.u.v. het juist richten.

In een later stadium wordt aan het richten dan ook speciale aandacht geschonken.

- (2) Alvorens de instructie te vervolgen wordt gecontroleerd of de benodigde vaardigheid aanwezig is.

Dit gebeurt door daadwerkelijk schieten.

Om zoveel mogelijk zeker te stellen dat de schutters rijp zijn voor het tijdrovende schieten met normale munitie op de schietbaan, wordt eerst KSO (met klein kaliber op korte afstand) in de kazerne geschoten.

Blijkt voldoende vaardigheid, dan wordt dit schieten met normale munitie op 25 m herhaald.

Als maatstaf voor de vaardigheid van de schutter geldt de groep die hij schiet; in deze fase wordt bij de te stellen eis er rekening mee gehouden, dat de schutter de houding en het afdrukken moet beheersen, doch dat hij nog niet voldoende geoefend is in zuiver en constant richten.

- (3) In de hierna volgende fase van de elementaire schietopleiding wordt de schutter het juiste richten geleerd.

De controle op de gewenste vaardigheid geschiedt eerst weer door KSO-schieten (groeperen) en vervolgens door het schieten van groeperingsoefeningen op resp. 25 en 100 m. Uit deze oefeningen moet blijken in hoeverre de schutter het elementaire schieten, nu met inbegrip van juist richten, beheerst.

De te stellen eisen v.w.b. de grootte van de groepen en de constante ligging (juist richtbeeld) zijn hiermee in overeenstemming.

Aan deze eisen zal dan ook volledig moeten zijn voldaan alvorens de instructie in het schieten kan worden vervolgd.

- (4) Is voldoende vaardigheid in het elementair schieten aanwezig, dan kan de schutter overgaan tot het vuren op eenvoudige gevechtsdoelen, mits de gevechtsvizierstand juist is ingesteld.

De controle hierop geschiedt door het schieten van een corrigeeroefening. Ook hierbij worden weer eisen gesteld t.a.v. de grootte van de te schieten groepen en de constante ligging, ten einde inderdaad de eventuele afwijking van het wapen te kunnen bepalen.

b. De gevechtsschietopleiding

Gebaseerd op de tijdens de elementaire schietopleiding verkregen grondige elementaire schietvaardigheid, wordt onderricht en beoefend:

- (1) het vuren op eenvoudige gevechtsdoelen in de liggende houding opgelegd alsmede van de heup;
- (2) het toepassen van deze schietvaardigheid in de vrije hand houdingen (liggend, knielend en staand), alsmede van de heup;
- (3) het vuren op gevechtsdoelen onder gevechtssomstandigheden.

Tijdens deze opleiding moeten schietvaardigheid en terreinvaardigheid hand in hand gaan, ten einde te komen tot een werkelijke gevechtsschietvaardigheid.

VS9-514/2

DEPARTEMENT VAN DEFENSIE

VOORSCHRIFT nr 9-514/2

PISTOOLMITRAILLEUR
9 millimeter, UZI, M61

DEEL 2

WAPENLEER

DIENSTGEHEIM

De gegevens en inlichtingen uit dit voorschrift mogen niet aan de pers
of aan onbevoegden worden verstrekt.

INHOUDSOPGAVE

Blz.

HOOFDSTUK I — ALGEMENE BESCHRIJVING

1. Kenmerkende eigenschappen	5
2. Gebruik	5
3. Toebehoren	6

HOOFDSTUK II — UITEENNEMEN EN INEENZETTEN

4. Algemeen	7
5. Veiligheidsmaatregelen	7
6. Uiteennemen in hoofdgroepen	8
7. Het ineenzetten	10
8. Het uit- en inklappen van de metalen kolf	11
9. Bevestiging van de draagriem	14

HOOFDSTUK III — WERKING

10. Algemeen	15
11. Werking in details (algemeen)	15
12. De voorwaartse en achterwaartse beweging van de afsluiter	15
13. De werking van de afvuurinrichting met de vuurregelaar op „R” (enkel schot)	16
14. De werking van de afvuurinrichting met de vuurregelaar op „A” (automatisch)	18
15. De werking van de afvuurinrichting met de vuurregelaar op „S” (veilig)	20
16. De werking van de greepveiligheid	20
17. De werking van de spangreepveiligheid	20

HOOFDSTUK IV — STORINGEN

18. Algemeen	21
19. De storingsreactie	21

HOOFDSTUK V — ONDERHOUD

20. Algemeen	23
21. Onderhoudsmiddelen	23

	Blz.
22. Periodiek onderhoud	24
23. Onderhoud vóór het vuren	24
24. Onderhoud tijdens het vuren c.q. vuurpauzen	24
25. Onderhoud na het vuren	25
26. Onderhoud in de vorstperiode	25
27. Onderhoud onder bijzondere omstandigheden	25
28. Het vervoeren van pistoolmitrailleurs	25
29. Het gebruik van losse patronen	26

HOOFDSTUK VI — DE RICHTMIDDELEN

30. Algemeen	27
31. Het instellen van de korrel	27

Y-CHE.NL

HOOFDSTUK I

ALGEMENE BESCHRIJVING

1. Kenmerkende eigenschappen

- a. De pistoolmitrailleur is een licht automatisch wapen.
- b. Door het verstellen van de vuurregelaar kan met het wapen zowel automatisch (stand „A”) als enkel schot (stand „R”) worden gevraagd en kan het wapen tevens op veilig (stand „S”) worden gesteld.
- c. Het op veilig stellen kan zowel met de afsluiter in voorste als in achterste stand geschieden.
- d. Het wapen kan niet worden afgevuurd of wel gespannen alvorens de greepveiligheid is ingedrukt.
- e. Het wapen is van het zogenaamde niet-vergrendelde type en is voorzien van een vaste slagpin.
- f. De patronen worden aangevoerd d.m.v. een patroonmagazijn; hoewel dit 32 patronen kan bevatten mag het, ten einde de aanbrengeveer te sparen, met niet meer dan 30 patronen worden gevuld.
- g. Bijna elk soort 9 mm munitie kan met de pistoolmitrailleur worden verschoten.
- h. Gewicht pistoolmitrailleur 3.4 kg.

2. Gebruik

- a. Door de afmetingen en het gewicht van de pistoolmitrailleur UZI kan, mede door de inklapbare kolf, een gemakkelijke draagwijze gepaard gaan met een grote hanteerbaarheid.
- b. De semi-automatische werking stelt de schutter in staat een aantal gerichte schoten snel achtereen dan wel één schot af te geven. Tot beperkte afstand kunnen deze schoten met voldoende juistheid op het doel worden gebracht.
De automatische werking stelt de schutter in staat, in korte tijd een groot aantal schoten door middel van vuurstoten af te geven.
- c. Dank zij de grote hanteerbaarheid is het wapen zeer geschikt voor het afgeven van heupvuur; door de toepassing van automatisch vuur (vuurstoten) bestaat tot een beperkte afstand een ruime trefkans.
- d. Gezien de hierboven genoemde eigenschappen is het wapen zeer geschikt voor persoonlijke nabijverdediging; in het bijzonder voor personeel, dat voor de uitvoering van zijn specifieke taak de beide handen vrij moet hebben.
- e. Het wapen is uitgerust met een L-vizier, waardoor een oogdop voor 100 m of voor 200 m kan worden opgeklapt. Gezien de beperkte afstand, waarop het wapen nog voldoende zuiver schiet, wordt slechts de 100 m oogdop gebruikt.

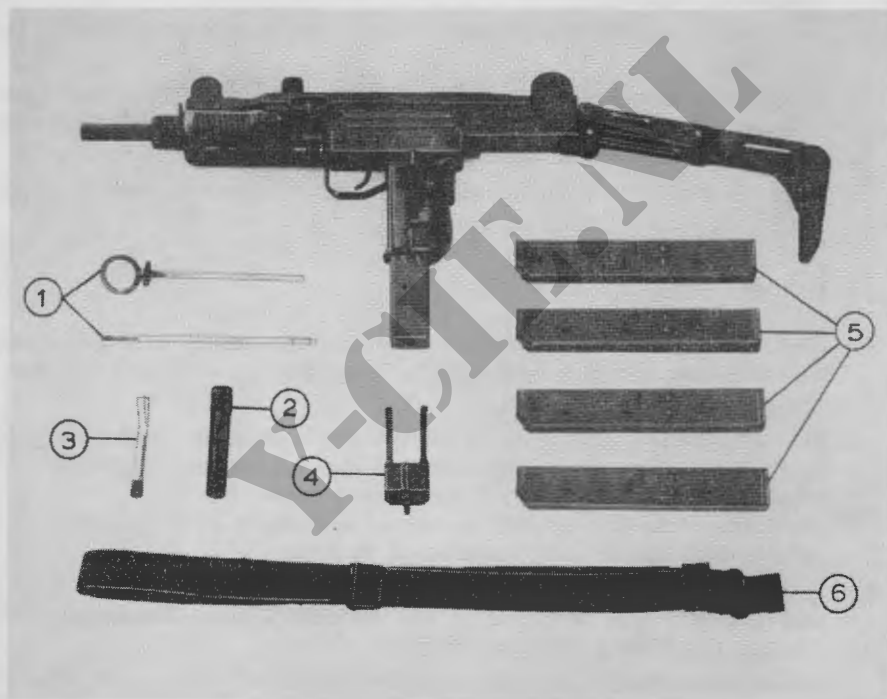
3. Toebehoren (fig. 1)

a. *Patroonmagazijnen t.w.:*

- één op het wapen;
- vier op de man.

N.B. Eén patroonmagazijn behoort bij het wapen en moet bij overdracht, inlevering e.d. te allen tijde bij het wapen blijven.

- b. Tweedelige pompstok.
- c. Oliekoker.
- d. Schoonmaakborstel.
- e. Draagriem.
- f. Patroonmagazijnvuller en -lediger.
- g. Mondingsstop voor losse schoten.

Figuur 1. Pistoolmitrailleur UZI met toebehoren

1. 2 delige pompstok	4. Patroonmagazijnvuller + -lediger
2. Oliebusje	5. 4 patroonmagazijnen
3. Schoonmaakborstel	6. Draagriem

HOOFDSTUK II

UITEENNEMEN EN INEENZETTEN

4. Algemeen

a. *Mate van uiteennemen*

Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen:

- (1) uiteennemen in hoofdgroepen voor het onderhoud;
- (2) verder uiteennemen ten behoeve van het onderhoud, voor het uitvoeren van kleine herstellingen en voor het vervangen van onderdelen.

b. *Regels*

Bij het uiteennemen en ineenzetten van de pistoolmitrailleur moeten de volgende regels in acht worden genomen:

- (1) voer de veiligheidsmaatregelen uit;
- (2) neem het wapen in de juiste volgorde uiteen en leg de onderdelen in deze volgorde neer;
- (3) maak er geen wedstrijd van;
- (4) neem het wapen uiteen zonder geweld te gebruiken;
- (5) leg de onderdelen neer op een droge, schone plaats.

5. Veiligheidsmaatregelen

a. *Het wapen*

- (1) Controleer of de vuurregelaar op „S” staat, zo nodig deze daarop stellen.
- (2) Neem het patroonmagazijn uit.
- (3) Span het wapen.
- (4) Controleer of zich geen patroon in het wapen bevindt.
- (5) Zet de vuurregelaar op „A” en laat de afsluiter onder controle naar voren gaan.
- (6) Stel de vuurregelaar weer op „S”.

b. *De munitie*

Controleer de exercitiepatronen, de patroonmagazijnen, de patroontassen en vraag aan de man of hij in het bezit is van scherpe munitie.

c. *De mondingsstop voor losse schoten*

De mondingsstop voor losse schoten bevindt zich nimmer op het wapen, tenzij direct gebruik zal worden gemaakt van losse munitie. Het is daarom ook ten strengste **VERBODEN** de mondingsstop mede te nemen naar de schietbaan!!!!

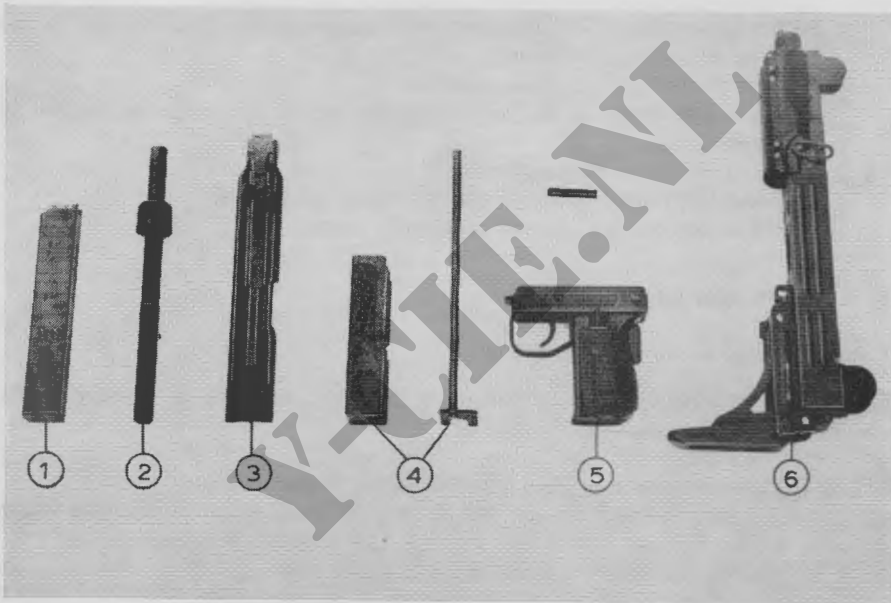
6. Uiteennemen in hoofdgroepen

a. Algemeen

Het wapen wordt steeds in ontspannen toestand uiteengenomen in de volgende hoofdgroepen (fig. 2):

- het patroonmagazijn;
- de loopgroep;
- de dekselgroep;
- de afsluitergroep;
- de trekkergroep;
- de doosgroep.

N.B. Het zal niet altijd noodzakelijk zijn de trekkergroep bij het onderhoud van de doosgroep te scheiden. Het is in 1e en 2e echelon ten strengste verboden de vizieras uit te nemen.

Figuur 2. Groepen in volgorde van uiteennemen

1. Patroonmagazijn	4. Afsluitergroep
2. Loopgroep	5. Trekkergroep
3. Dekselgroep	6. Doosgroep

b. Achtereenvolgens te verrichten handelingen

- (1) Neem de veiligheidsmaatregelen
- (2) Het verwijderen van de draagriem

- (3) Het verwijderen van de loopgroep
— druk de loopmoerborgpal zover mogelijk in;
— draai daarna de borgmoer geheel los;
— neem de loop naar voren uit de doos.
- (4) Het verwijderen van de dekselgroep
— druk de dekselpal naar achteren en neem de dekselgroep af door hem naar boven te bewegen en vervolgens achterwaarts uit te nemen (fig. 3a en 3b).

Figuur 3a. Indrukken van de dekselpal

Figuur 3b. Afnemen deksel

(5) Het verwijderen van de afsluitergroep

- neem de afsluiter in bovenwaartse richting uit de doos, door hem met de wijsvinger iets naar achteren te trekken, tegen de werking van de sluitveer in (fig. 4);

Figuur 4. Uiteennemen van de afsluiter

- neem het sluitveersamenstel, bestaande uit sluitveer, -stang en bufferplaat uit de afsluiter.

(6) Het verwijderen van de trekkeergroep

- druk de verbindingsbus, zo nodig met behulp van de sluitveerstang, uit;
- neem de trekkeergroep van de doos door hem naar beneden en achterwaarts te bewegen.

(7) Het uiteennemen van het patroonmagazijn

- druk het knopje van de borgplaat van de bodemplaat met b.v. de kogelpunt van een (exercitie)patroon in en schuif de bodemplaat van de patroonmagazijn doos (zorg hierbij, dat de borgplaat wordt vastgehouden om het uitspringen van de aanbrengeerveer te voorkomen);
- laat de aanbrengeerveer onder controle ontspannen en neem de veer met de borgplaat uit de patroonmagazijn doos;
- neem de aanbrenger uit de patroonmagazijn doos.

7. Het ineenzetten

a. Algemeen

Het ineenzetten geschiedt in omgekeerde volgorde van het uiteennemen. Daarbij moet echter op de hiervolgende punten b t/m g worden gelet.

b. Het patroonmagazijn

- (1) Plaats de aanbrengrer met de hoge kant op het hoogste punt van de aanbrengrerveer.
- (2) Breng de aanbrengrer en -veer in de doos met de hoge kant aan de voorkant van de doos (dit is de zijde waar de aanbrengrlippen zijn afgeschuind).
- (3) Plaats de veer geheel in de doos.
- (4) Schuif de bodemplaat met de rechte kant eerst vanaf de voorkant van de doos op zijn plaats tot het knopje van de borgplaat in zijn ligplaats springt.

c. De trekkergroep

- (1) Plaats de bevestigingslip van de trekkergroep in de daarvoor bestemde ruimte onder de handbeschermer.
- (2) Breng de openingen voor de verbindingbus tegenover elkaar en plaats de verbindingbus.

d. De afsluitergroep

- (1) Plaats het sluitveersamenstel in de afsluiter.
- (2) Plaats de fiberbufferplaat van het sluitveersamenstel, met de uitsparing naar beneden gekeerd, in de doos en laat daarna de afsluiter, die licht tegen de veerwerking wordt ingedrukt, in de doos zakken.

e. Dekselgroep

Plaats het deksel, door eerst de voorzijde onder de korrelbeschermer te schuiven en daarna de achterzijde naar beneden te drukken, totdat de dekselpal over het deksel heen grijpt.

f. De loopgroep

- (1) Plaats de loop in de ligplaats, hierbij zorgdragend, dat de kraag van de loop in het loopgeleistik valt.
- (2) Plaats de loopborgmoer en draai hem enige slagen.
- (3) Druk de loopborgmoerpal geheel in.
- (4) Draai de loopborgmoer handvast aan.

g. Controleer de werking van het wapen door het te spannen en onder geleide te ontspannen, waarna het veilig wordt gesteld.

8. Het uit- en inklappen van de metalen kolf*a. Het uitklappen van de kolf*

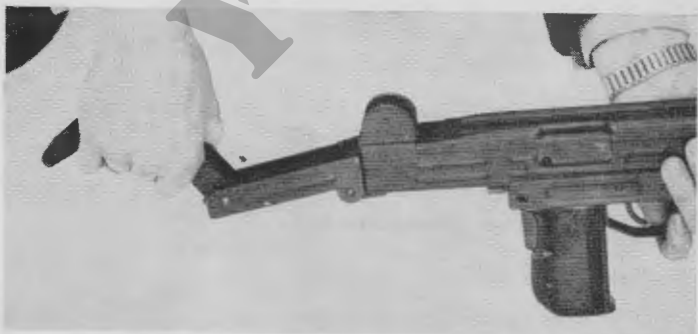
- (1) Sla met de muis van de hand de kolfplaat omlaag (wapen horizontaal, pistool-greep omlaag).
- (2) Trek daarna de kolfplaat achteruit tot alle metalen delen zijn gestrekt.

b. Het inklappen van de metalen kolf

- (1) Plaats het achterste deel van de kolf tussen de vingers en muis van de rechterhand (fig. 5a).
- (2) Druk de rechterachterzijde van de kolf tegen de veerwerking in en klap hem omhoog (fig. 5b).
- (3) Druk met de rechterduim de drukknop voor de borgpal van de kolf in, en klap het voorste deel tegen de doosgroep (fig. 5c).
- (4) Trek met een krachtige beweging het achterste deel van de kolf tegen het wapen (fig. 5d).

Figuur 5a. Plaatsen van de rechterhand

Figuur 5b. Achterste deel van de kolf omhoog geklapt

Figuur 5c. Voorste deel van de kolf tegen doosgroep geklapt

Figuur 5d. Vastklappen van de kolf

9. Bevestiging van de draagriem

- a.* Verwijder de klempassant en maak de schuifgesp geheel los.
- b.* Haal het uiteinde van de riem door de voorste (draaibare) cordonbeugel en vervolgens door de schuifgesp, totdat deze zich een vingerbreedte van de cordonbeugel bevindt.
- c.* Schuif de klempassant aan de riem zodanig dat de lip in gesloten toestand naar het uiteinde van de riem wijst.
- d.* Schuif het uiteinde van de riem van boven naar beneden door de vaste cordonbeugel (aan de kolf) en vervolgens door de klempassant.
- e.* Breng de riem op de gewenste lengte en sluit de klempassant.

Y-CHE.ML

HOOFDSTUK III

WERKING

10. Algemeen

- a. Hoewel met de pistoolmitrailleur zowel automatisch als semi-automatisch kan worden gevuld, moet het wapen eerst met de hand worden gespannen en een gevuld patroonmagazijn worden geplaatst, voordat tot vuren kan worden overgegaan. Bij het verklaren van de werking wordt er van uitgegaan dat dit is geschied.
- b. Om het (eerste) schot te doen afgaan, moet de afvuurinrichting in werking worden gesteld door de greepveiligheid in te drukken en aan de trekker te trekken. Bij het afvuren van de patroon ontstaat gasdruk door het ontbranden van het kruit. Deze gasdruk drijft niet alleen de kogel uit de loop, doch dient tevens om het wapen opnieuw te spannen.
- c. Indien de greepveiligheid niet wordt ingedrukt, kan:
 - (1) het wapen niet worden gespannen;
 - (2) het wapen niet worden afgevuurd.
- d. De spanschuif is, in samenwerking met de dekselgroep, zodanig geconstrueerd, dat indien men de spangreep los laat voordat de afsluiter geheel in de achterste stand is, deze niet naar voren kan bewegen (dus ook niet voortijdig een schot kan afgaan).

11. Werking in details (algemeen)

Ter verduidelijking wordt de werking in 6 fasen verdeeld:

- a. DE VOORWAARTSE EN ACHTERWAARTSE BEWEGING VAN DE AFSLUITER;
- b. DE WERKING VAN DE AFVUURINRICHTING MET DE VUURREGELAAR OP „R”;
- c. DE WERKING VAN DE AFVUURINRICHTING MET DE VUURREGELAAR OP „A”;
- d. DE WERKING VAN DE AFVUURINRICHTING MET DE VUURREGELAAR OP „S”;
- e. DE WERKING VAN DE GREEPVEILIGHEID;
- f. DE WERKING VAN DE SPANGREEPVEILIGHEID.

12. De voorwaartse en achterwaartse beweging van de afsluiter

- a. In deze beschrijving wordt er van uitgegaan dat het wapen is geladen, hetwelk zich kenmerkt door de volgende feiten:
 - (1) de afsluiter staat in zijn achterste stand;

- (2) de vuurregelaar staat op „R” (enkel schot) of „A” (automatisch);
- (3) de greepveiligheid is ingedrukt.

b. Indien aan de trekker wordt getrokken, zal de afsluiter door de tuimelaar worden losgelaten en onder druk van de gespannen sluitveer naar voren worden bewogen. Bij het passeren van het patroonmagazijn wordt de bovenste patroon door de afsluiter mede naar voren genomen en via het opbrengvlak in de doos, in de kamer gebracht.

Zodra de patroon geheel in de kamer is gebracht, grijpt de patroontrekker in de hulstrand en wordt de vaste slagpin in het slaghoedje gedrukt, waardoor de patroon tot ontsteking wordt gebracht. De ontwikkelde gasdruk drijft de kogel de loop uit en drukt de huls en daarmee ook de afsluiter naar achteren.

Gedurende de achterwaartse beweging van de afsluiter wordt de sluitveer gespannen. De ledige huls wordt vastgehouden door de patroontrekker totdat de hulsbodem tegen de vast in de doos bevestigde uitwerper aankomt en hierdoor naar rechts boven wordt uitgeworpen.

De afsluiter gaat inmiddels verder naar achteren totdat de achterzijde van de afsluiter tegen de bufferplaat aanslaat. De sluitveer drukt nu de afsluiter weer naar voren totdat deze wordt opgevangen door de tuimelaar.

13. De werking van de afvuurinrichting met de vuurregelaar op „R” (enkel schot) (fig. 6)

Als de vuurregelaar op „R” (enkel schot) staat, ligt de vuurregelaar met zijn naar rechts gebogen vooreinde onder de vooronderzijde van de trekkerhefboom (fig. 6a).

Door de trekker achteruit te halen, drukt de trekkerhefboom de tuimelaar, tegen de werking van de tuimelaarveer in, naar beneden (fig. 6b).

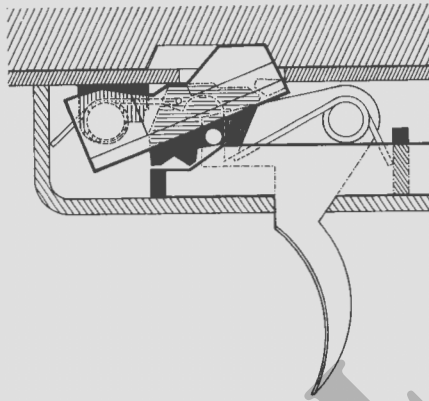
De nokken van de tuimelaar treden daardoor uit de spanning van de afsluiter, waardoor de afsluiter onder werking van de sluitveer naar voren kan bewegen.

De vooronderzijde van de trekkerhefboom is nu in aanraking met de vuurregelaar gekomen, waardoor (bij het verder doordraaien van de trekker) de trekkerhefboom achterover draait en de tuimelaar los laat (fig. 6c).

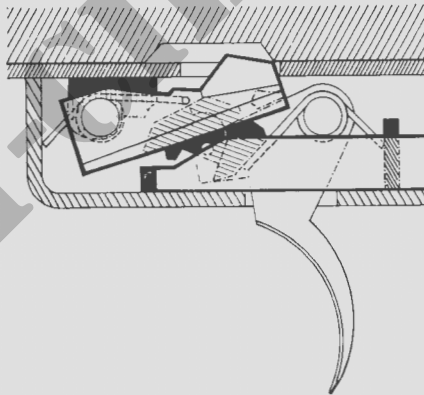
De tuimelaar beweegt nu, onder druk van zijn veer, weer naar boven totdat hij stuit tegen de onderzijde van de afsluiter.

Zodra de spanning van de afsluiter, tijdens zijn achterwaartse beweging voorbij de tuimelaar is gekomen, komt de tuimelaar verder omhoog en houdt de afsluiter in de achterste stand (fig. 6d).

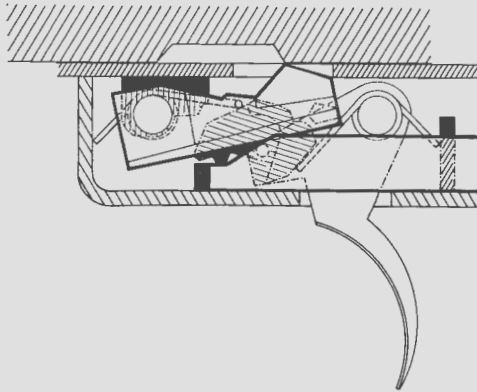
Wordt nu de trekker losgelaten, dan draait deze onder werking van zijn veer terug, waardoor ook de trekkerhefboom naar boven wordt bewogen. Doordat de trekkerveer tegen de onderzijde van de trekkerhefboom drukt, zal deze behalve omhoog ook naar voren draaien, waardoor de trekkerhefboom weer boven de druknokken van de tuimelaar komt te liggen. Om deze voorover draaiende beweging zeker te stellen is een stuitnok voor de trekkerhefboom op de tuimelaaras geplaatst.

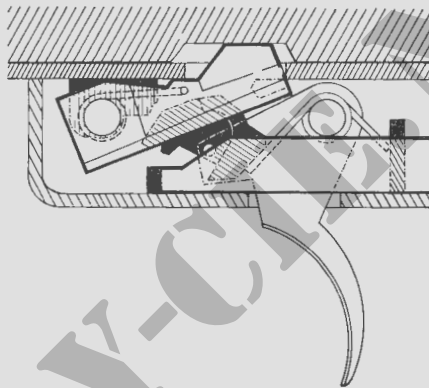
Figuur 6a. Vuurregelaar op „R” enkel schot

Figuur 6b. Trekker iets ingedrukt. De tuimelaar is vrij van de spannek van de afsluiter gekomen

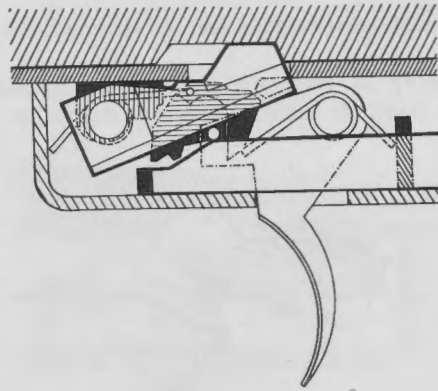
Figuur 6c. Trekker geheel ingedrukt. De trekkerhefboom heeft de tuimelaar losgelaten

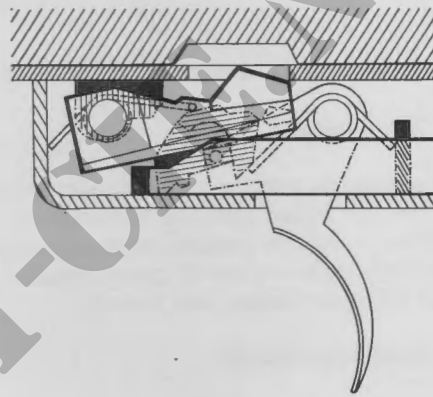
Figuur 6d. Afsluiter weer in achterste stand. De tuimelaar is door zijn veer in de werkweg van de afsluiter gebracht

14. De werking van de afvuurinrichting met de vuurregelaar op „A” (automatisch) (fig. 7)

Als de vuurregelaar op „A” (automatisch) staat, ligt de vuurregelaar met zijn naar rechts gebogen voereinde vóór de voorzijde van de trekkerhefboom (fig. 7a). Wordt nu aan de trekker getrokken, dan beweegt zich de voorzijde van de trekker naar beneden en neemt de trekkerhefboom mee, die op zijn beurt de tuimelaar naar beneden drukt (fig. 7b).

Figuur 7a. Vuurregelaar op „A” automatisch

Figuur 7b. Trekker geheel ingedrukt. De tuimelaar wordt door de trekkerhefboom omlaaggehouden

Omdat de vuurregelaar vóór de trekkerhefboom ligt, zal de trekkerhefboom geen draaiende beweging maken, zodat hij op de drukknoeken van de tuimelaar zal blijven rusten en deze naar beneden houdt.

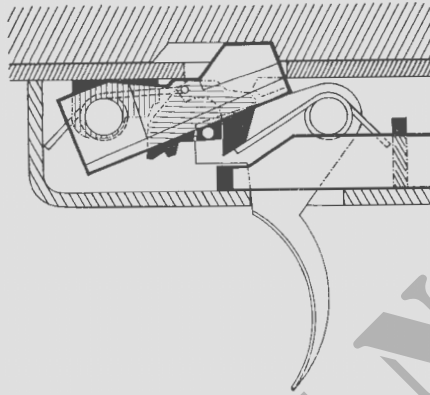
Zolang de trekker ingedrukt blijft, zal het wapen automatisch blijven vuren.

Wordt de trekker losgelaten, dan draait deze onder werking van de trekkerveer terug.

Ook de tuimelaar draait dan naar boven en zal de afsluiter in zijn voorwaartse beweging opvangen.

15. De werking van de afvuurinrichting met de vuurregelaar op „S” (veilig) (fig. 8)

Als de vuurregelaar op „S” (veilig) staat, ligt de vuurregelaar met zijn naar rechts gebogen voorreinde onder de trekker, waardoor de trekker is geblokkeerd.

Figuur 8. Vuurregelaar op „S” veilig

16. De werking van de greepveiligheid

De greepveiligheid ligt door de werking van zijn veer altijd in zijn achterste stand met zijn nok onder de naar buiten stekende tuimelaarnok. Zowel om te kunnen vuren, als om het wapen te kunnen spannen, moet de greepveiligheid met de hand worden ingedrukt, waardoor de nok van de greepveiligheid voor de tuimelaarnok komt te liggen en de tuimelaar omlaag kan bewegen.

17. De werking van de spangreepveiligheid

Door het verschuiven van een lange, dubbel U-vormige veer wordt de spanschuifpal zodanig verschoven, dat hij bij het naar achteren brengen van de spangreep in de kartelrand van de geleidegleuf zal grijpen, indien de spangreep voortijdig wordt losgelaten.

Is de spangreep in de achterste stand gebracht, dan is ook de veer door het stuiten tegen de achterkant van de geleidegleuf verschoven, wat tot gevolg heeft, dat de spanschuifpal nu een zodanige stand inneemt, dat hij niet in de kartelrand kan grijpen als de spangreep naar voren wordt gebracht.

Door het stuiten van de veer tegen de voorkant van de geleidegleuf, verschuift ook de pal weer, zodat hij bij het spannen weer zijn „beveiligingswerk” kan doen.

HOOFDSTUK IV**STORINGEN****18. Algemeen**

De storingsreactie is het werktuigelijk toepassen van een handeling, die waarschijnlijk de storing zal opheffen.

19. De storingsreactie

Indien het wapen niet vuurt, verricht de schutter de volgende handelingen:

- a. stelt de vuurregelaar op „S” (veilig);
- b. spant het wapen;
- c. kijkt in het hulzengat:
 - (1) indien het patroonmagazijn leeg is wordt snel een vol patroonmagazijn geplaatst, waarna wordt doorgevuurd;
 - (2) zijn er wel patronen in het patroonmagazijn dan wordt het patroonmagazijn gecontroleerd op het juist geplaatst zijn, waarna het vuren wordt voortgezet;
 - (3) indien blijkt, dat zich een patroon of ledige huls in de kamer bevindt, wordt het wapen omgekeerd en krachtig heen en weer geschud, waardoor de huls of patroon uit de kamer valt;
 - (4) valt de patroon of ledige huls niet uit de kamer (hulsklemming), dan wordt als volgt gehandeld:
 - neem het patroonmagazijn uit;
 - plaats een pompstok in de loop en druk de patroon of huls uit de kamer;
 - plaats daarna weer een patroonmagazijn en ga door met vuren.

Tijdens duisternis moet in het hulzengat worden gevoeld, of zich patronen in het patroonmagazijn bevinden en/of zich mogelijk een huls of patroon in de kamer bevindt.

HOOFDSTUK V

ONDERHOUD

20. Algemeen

- a. De pistoolmitrailleur moet steeds in een bedrijfzekere staat worden gehouden.
Hiertoe is het echter niet nodig het wapen, indien het niet gebruikt is dagelijks uiteen te nemen, schoon te maken en de loop door te halen. Een loop slijt meer ten gevolge van veelvuldig doorhalen dan door het schieten.
- b. Het is het kader verboden wapens voor een inspectie droog te laten maken.
Slechts bij technische inspecties, die tevoren zijn aangekondigd, moeten de wapens droog ter inspectie worden aangeboden (3e echelon en hoger).
- c. Metaal moet steeds worden beschermd tegen roesten.
Vocht, vuil, kruitslijm en zilte, vochtige of door industriële gassen verontreinigde lucht, tasten de metalen delen van een wapen aan.
Ook metalen delen, welke zijn voorzien van een fosfaat- of chroomlaag of zijn geblauwd, moeten worden beschermd tegen roesten.
De metalen delen moeten steeds licht zijn ingeolied; kunststoffen moeten droog zijn.

21. Onderhoudsmiddelen

- a. *Olie OX-52 (wapenolie)*
Deze wapenolie wordt gebruikt als smeermiddel en voor het onderhoud.
- b. *Olie OX-13*
Deze wapenolie dient ter vervanging van de olie OX-52 bij temperaturen beneden 0° Celsius.
- c. *Conserveermiddel PX-7*
Dit conserveermiddel wordt gebruikt voor het invetten van de loop en alle metalen delen, wanneer het wapen langdurig in de wapenkamer wordt opgelegd.
Het conserveermiddel wordt met behulp van droge lappen verwijderd.
- d. *Flanellen lapjes 6 x 6 cm*
Deze lapjes dienen voor het doorhalen van de loop.
- e. *Schoonmaakborstel*
- f. *Oliekoker*
Er dient op te worden toegezien, dat de oliekoker steeds met wapenolie is gevuld.
- g. *Pompstok (2-delig)*

22. Periodiek onderhoud

- a. Periodiek onderhoud van de pistoolmitrailleur wordt verricht, ten einde:
 - (1) het wapen bedrijfszeker te houden;
 - (2) te voorkomen dat het wapen uitwendig roest.
- b. Indien het wapen voor instructiedoeleinden of herstellingen uiteen is genomen, worden de onderdelen met een lap droog gewreven. Na gebruik worden alle onderdelen licht ingeolied en ineen gezet.
- c. Tenminste éénmaal per week moeten wapens, waarmede niet is geschoten, uitwendig worden gereinigd en met OX-52 worden ingeolied. De loop wordt met een flanellen lapje van 6 x 6 cm enige malen goed doorgehaald en weer ingeolied met een half flanellen lapje.

23. Onderhoud vóór het vuren

- a. Neem de afsluiter en de loop uit het wapen.
- b. Maak de loop, de kamer en die delen welke met munitie in aanraking komen, schoon en droog. Ook het inwendige van het patroonmagazijn. Bij het doorhalen van de loop dient de pompstok vanaf de kamerzijde te worden ingebracht.
- c. Olie zo nodig de bewegende delen, die niet met gassen in aanraking komen, licht met wapenolie in.
- d. Zet het wapen ineen.
- e. Controleer of het oliebusje gevuld is met wapenolie.
N.B. Dit onderhoud kan zo nodig de avond, voorafgaande aan de schietdag, worden uitgevoerd, met uitzondering van het droogmaken van de loop. Deze wordt pas op de schietbaan drooggemaakt.

24. Onderhoud tijdens het vuren c.q. vuurpauzen

- a. Tijdens het vuren moet voortdurend aandacht worden geschonken aan de werking van het wapen, ten einde storingen te voorkomen. Speciaal dient hierbij aandacht te worden besteed aan het schoonhouden der patroonmagazijnen, daar deze gevoelig zijn voor zand.
- b. De bewegende delen worden zo nodig voorzien van een weinig wapenolie.
- c. Tijdens vuurpauzen moeten kamer en voorzijde afsluiter zo nodig worden gereinigd.

25. Onderhoud na het vuren

- a. Na het schieten moet op de schietbaan de loop worden doorgehaald. Bij terugkeer in de kazerne of kampement wordt de pistoolmitrailleur zo spoedig mogelijk doch uiterlijk op de avond van de schietdag geheel uiteen genomen, grondig schoon gemaakt en worden alle metalen delen licht ingeolied met olie OX-52.
- b. Aan de loop dient speciale aandacht te worden besteed. Het schoonmaken geschiedt als volgt:
- (1) de loop wordt ingeolied met een half flanelen lapje gedrenkt in wapenolie (pompstok vanaf kamerzijde inbrengen);
 - (2) haal de loop met droge lapjes 6 x 6 cm zo lang door tot geen vuil meer uit de loop komt;
 - (3) blijkt bij controle dat de loop schoon is, olie dan de loop in met een half flanelen lapje.
- N.B. Het kwistig gebruik van lapjes moet worden vermeden. Een lapje kan meerdere malen worden gebruikt door dit om te keren. Ook kunnen meerdere wapens worden ingeolied met één lapje.
- c. Een goed schoongemaakte en ingeoliede loop zal als gevolg van de z.g. anti-corrosieve (geen roestverwekkende) slaghoedjes van de 9 mm munitie nadien geen extra onderhoud nodig hebben.

26. Onderhoud in de vorstperiode

Omdat dikke olie een remmende invloed heeft, dient bij temperaturen onder het vriespunt de olie OX-52 te worden vervangen door de olie OX-13. De bewegende delen worden dan zo licht mogelijk ingeolied. Om vastvriezen van bewegende delen te voorkomen, moeten deze bij lage temperaturen absoluut vochtvrij zijn.

27. Onderhoud onder bijzondere omstandigheden

- a. Onder bijzondere omstandigheden zal het nodig zijn het wapen vaker uiteen te nemen en te onderhouden.
- b. Wordt het wapen gebruikt op plaatsen waar veel zand en stof het wapen kunnen binnendringen, dan moet het worden drooggemaakt en zoveel mogelijk worden afgedekt, omdat zand en stof met olie vermengd als een schuurmiddel werkt. Bij het verlaten van een zanderige of stoffige omgeving moet het wapen worden schoongemaakt en ingeolied.

28. Het vervoeren van pistoolmitrailleurs

Het vervoeren van pistoolmitrailleurs dient zodanig te geschieden, dat deze niet worden beschadigd.

- De pistoolmitrailleurs dienen in de daarvoor bestemde kisten te worden vervoerd.
- Bij vervoer door de man mag slechts één pistoolmitrailleur aan of op de schouder worden vervoerd. Is het om één of andere reden noodzakelijk dat een man meer dan één pistoolmitrailleur aan de schouder draagt, dan dient b.v. door het verkorten of verlengen van de draagriem te worden gezorgd, dat geen metalen delen met elkaar of met kunststofdelen in aanraking komen.
- In rijdende voertuigen moeten de pistoolmitrailleurs door de man worden vastgehouden of in de daarvoor bestemde wapenklem worden geplaatst.

29. Het gebruik van losse patronen

- a. Om te kunnen vuren met losse patronen moet de loopmoer worden verwisseld voor de mondingsstop voor losse schoten.

Waarschuwing: Als de mondingsstop voor losse schoten is geplaatst, is het toch mogelijk scherpe patronen te verschieten. Draag dus zorg dat gedurende de oefening met losse patronen geen scherpe patronen bij de deelnemers aan de oefening aanwezig kunnen zijn.

- b. Om de mondingsstop te kunnen plaatsen moet de loopborgmoer worden afgenomen en de mondingsstop worden geplaatst op dezelfde wijze als de loopborgmoer (zie punt 7f).

HOOFDSTUK VI

DE RICHTMIDDELEN

30. Algemeen

De richtmiddelen bestaan uit een oogdop en een korrel welke voor de afstand 100 m moeten zijn ingesteld.

De korrel is zowel voor de hoogte als voor de zijdelingse richting instelbaar en is voorzien van een borgmoer.

31. Het instellen van de korrel

- a. Dit geschiedt door middel van een tweedelige vizierkorrelsleutel. Deze wordt hiertoe rechtstandig op de korrel geplaatst zodanig dat de binnenste sleutel de korrel en de buitenste de borgmoer pakt.

De borgmoer wordt nu voldoende losgeschroefd (linksom) zonder dat de korrel wordt verdraaid, waarna de korrel de gewenste mate wordt versteld.

Voor de hoogte geldt op 100 m dat een hele slag (360°) een verplaatsing geeft van ± 16 cm.

Voor de breedte geldt op 100 m dat indien de korrel uit de middenstand (dus boven de zielas) 90° naar links resp. rechts wordt gedraaid, dit een verplaatsing geeft van ± 60 cm naar rechts resp. naar links.

- b. (1) Het instellen van de korrel mag uitsluitend worden verricht door deskundig kader of 2e echelonspersoneel.
- (2) Het verdient aanbeveling het wapen tijdens het instellen van de korrel door een ander te laten vasthouden.
- (3) Voor tot het instellen over te gaan moet men zich overtuigen van de stand van de korrel, ten einde na het instellen te kunnen controleren of de korrel nauwkeurig is versteld.

VS9-514/3

DEPARTEMENT VAN DEFENSIE

VOORSCHRIFT nr 9-514/3

PISTOOLMITRAILLEUR
9 millimeter, UZI, M61

DEEL 3

SCHIETVOORSCHRIFT

DIENSTGEHEIM

De gegevens en inlichtingen uit dit voorschrift mogen niet aan de pers
of aan onbevoegden worden verstrekt.

INHOUDSOPGAVE

blz.

HOOFDSTUK I — HET GERICHTE SCHOT

1. Elementaire vaardigheden	5
2. Juiste uitvoering	5

HOOFDSTUK II — HET AFDRUKKEN

3. Algemeen	7
4. De juiste wijze van afdrukken	7

HOOFDSTUK III — SCHIETHOUDINGEN

5. Algemeen	9
6. De liggende schiethouding vrije hand	9
7. De knielende schiethouding vrije hand	10
8. De staande schiethouding vrije hand	11
9. Schiethoudingen met het wapen opgelegd of ondersteund	11
10. De houding voor het vuren van de heup	11
11. Het aannemen van de schiethoudingen	12

HOOFDSTUK IV — HET RICHTEN

12. Gevechtsvizier	17
13. De kogelbaan	17
14. Het bepalen van het richtpunt	17
15. De juiste richtmethode	18
16. Invloeden op het richten	20
17. Het waarnemen en melden van de richting van het schot	21

HOOFDSTUK V — VERRICHTINGEN AAN HET WAPEN VOOR OF NA HET SCHIETEN

18. Het vullen en ledigen van een patroonmagazijn	23
19. Uitvoering van de verrichtingen aan het wapen	24
20. Het laden, ontladen, herladen en bijladen	25
21. Het inspecteren van de pistoolmitrailleur	26
22. Commando's en aanwijzingen	27

HOOFDSTUK VI — HET VUREN OP GEVECHTSDOELEN

blz.

23. Juistheidsvuur	29
24. Snelvuur	29
25. Het vuren op stilstaande weinig zichtbare doelen	29
26. Het vuren op doelen die slechts een korte tijd zichtbaar zijn (ogenblikdoelen)	30
27. Vuren bij duisternis of slecht zicht	30
28. Het vuren op bewegende doelen	32
29. Het vuren op een op korte afstand plotseling verschijnend doel (vuren van de heup)	34
30. Het aanpassen van de schiethouding aan het terrein	34

Y-CHE.MI

HOOFDSTUK I

HET GERICHTE SCHOT

1. Elementaire vaardigheden

- a. De voorwaarde voor een gericht schot is de juiste stand van het wapen (elevatie en zijdelingse richting) op het moment dat de kogel de loop verlaat. Om deze te kunnen verkrijgen is het wapen voorzien van richtmiddelen.
De schutter moet deze richtmiddelen op de juiste wijze kunnen gebruiken (richten).
- b. De krachten welke door het afgaan van het schot in het wapen optreden zijn, in vergelijking met de massa van het wapen, zo groot, dat zij de juiste richting van het wapen gemakkelijk kunnen verstoren. Om dit te voorkomen moet de schutter de massa van het wapen met zijn eigen zo stabiel mogelijk opgestelde lichaam vergroten; zo mogelijk moeten andere ondersteuningën om de stabiliteit van wapen en/of lichaam te vergroten worden aangewend (houdingen).
- c. Om het schot te doen afgaan moet de schutter de trekker met een bepaalde kracht (trekkerweerstand) doordrukken. Dit zal zodanig moeten geschieden dat de richting niet wordt verstoord (afdruktechniek).
- d. Aangezien wapen en lichaam bij een juiste houding één geheel zijn, zullen de bewegingen van het lichaam op het wapen worden overgebracht. Tijdens het afdrukken zal de schutter dus zijn adem moeten inhouden (ademhalingstechniek).

Uit het bovenstaande volgen de noodzakelijke elementaire vaardigheden voor goed schieten.

2. Juiste uitvoering

- a. Ook bij een zo goed mogelijke uitvoering van de elementaire vaardigheden, zullen bij alle schutters min of meer kleine bewegingen blijven voorkomen. De schutter ervaart deze als het bewegen van de korrel ten opzichte van het richtpunt. De schutter moet beseffen dat deze bewegingen nooit geheel kunnen worden voorkomen en dus:
 - niet toch proberen het wapen volkomen stil te houden; hierdoor zullen, door het vermoeid worden van de schutter de bewegingen juist toenemen; bovendien wordt het oog door te lang richten vermoeid;
 - niet proberen snel door te drukken op het ogenblik dat de bewegende korrel juist op het richtpunt is; de hierdoor ontstane afwijking (rukken) is dan groter dan de normale beweging van het wapen.

Als de bewegingen van het wapen klein zijn zal het schot zodanig dicht bij het gewenste trefpunt liggen dat van een gericht schot mag worden gesproken. Geeft de schutter meerdere schoten achtereen af dan zullen deze een bepaalde spreiding t.o.v. elkaar vertonen. Hoe groter de geoefendheid van de schutter, hoe kleiner deze spreiding.

- b.* Samengevat moet het afgeven van een schot als volgt gebeuren:
- (1) de juiste houding aannemen;
 - (2) het wapen in de richting van het doel brengen (grof richten);
 - (3) beginnen met afdrukken;
 - (4) de tijd benodigd voor het afdrukken gebruiken om zo juist mogelijk te richten.

Y-CHE.MI

HOOFDSTUK II

HET AFDRUKKEN

3. Algemeen

Om de richting van het wapen niet te verstoren moet de trekker zo geleidelijk mogelijk worden doorgedrukt, zodat rukken aan de trekker wordt voorkomen. Hierdoor wordt tevens bereikt dat de schutter niet precies weet wanneer het schot zal afgaan.

Onervaren schutters hebben n.l. de neiging bij het afgaan van het schot een werktuigelijke beweging met het lichaam te maken om de terugstoot op te vangen. Een dergelijke beweging zal de richting gemakkelijk kunnen verstoren. Wanneer de schutter niet precies weet wanneer het schot zal afgaan, zal deze beweging achterwege blijven.

4. De juiste wijze van afdrukken

- a. (1) De rechterwijsvinger is zodanig om de trekker dat deze vinger tussen het voorste en tweede lid tegen de trekker rust (fig. 1) aangezien dit punt van de vinger bij het afdrukken zich het meest recht naar achteren beweegt.

Figuur 1. Rechterwijsvinger om de trekker

- (2) Om het schot te doen afgaan, moet de schutter al richtend de trekker tot het drukpunt achterwaarts bewegen door de wijsvinger te buigen en deze beweging voortzetten door zo geleidelijk mogelijk door te drukken. De rest van de hand oefent een tegendruk uit door deze hand om de greep samen te knijpen.
- (3) Het afdrukken mag niet worden onderbroken, ook al neemt de schutter kleine schommelingen om de juiste richting waar.

Tijdens het afdrukken moet de schutter zijn adem inhouden. Ten einde niet in ademnood te geraken, moet hij eerst diep inademen, vervolgens gedeeltelijk uitademen en verder gedurende het afdrukken zijn adem inhouden.

b. Samengevat moet het afdrukken als volgt geschieden:

- (1) diep inademen;
- (2) gedeeltelijk uitademen en vervolgens de luchtpijp sluiten;
- (3) de trekker over de vrije slag achterwaarts bewegen en deze beweging voortzetten met het geleidelijk doordrukken.

Y-CHE.NL

HOOFDSTUK III

SCHIETHOUDINGEN

5. Algemeen

Een schiethouding moet zodanig zijn dat:

- a. tijdens het richten en afdrukken het wapen zo onbeweeglijk mogelijk wordt gehouden;
- b. de terugstoot van het wapen door de aaneengesloten massa van wapen en schutter wordt opgevangen;
- c. de schutter tijdens het vuren niet snel vermoeid raakt;
- d. de schutter zijn wapen gemakkelijk kan hanteren.

6. De liggende schiethouding vrije hand (zie fig. 2)

- a. Bij deze houding is het belangrijkste dat de schutter de pistoolmitrailleur met beide handen stevig in de schouder drukt. De linkerhand omvat — in ondergreep — de handbeschermers; de rechterhand omvat de pistoolgreep; de beide ellebogen steunen op de grond.
- b. Het lichaam ligt zoveel schuin links achter het wapen als de plaatsing van de de linkerarm en -hand, rekening houdende met een gemakkelijke houding, nodig maakt. De benen zijn gespreid, de voeten zijn zo mogelijk met de binnenzijden tegen de grond gedrukt.

Figuur 2. De liggende schiethouding (vrije hand)

c. Het linker oog is gesloten, het rechter oog is in de vizierlijn en het wapen is zo goed mogelijk gericht.

Hierbij moet het hoofd zoveel mogelijk rechtop blijven (kolf niet te laag in de schouder plaatsen).

Het rechter oog moet zich niet te dicht bij de oogdop bevinden.

De rechter wijsvinger is om de trekker, zodanig dat de vinger de trekker tussen het voorste en tweede lid raakt, echter zonder druk uit te oefenen. De vuurregelaar staat op „R”.

7. De knielende schiethouding vrije hand (fig. 3)

a. De schutter steunt met de rechterknie en de linkervoet op de grond.

b. De linkervoet wijst daarbij nagenoeg in het front, het linkeronderbeen is nagenoeg verticaal.

Figuur 3. De knielende schiethouding (vrije hand)

Figuur 4. De staande schiethouding (vrije hand)

- c. De rechtersvoet, steunend op de tenen, bevindt zich ongeveer een voetlengte achter de linkervoet; het rechteronderbeen is ongeveer dwars op het front; de schutter zit op de rechterhiel.
- d. De linkerelleboog steunt op het linkerdijbeen even achter de knie, of de linkerbovenarm steunt even boven de elleboog op de linker knie; de linkeronderarm en de linker knie bevinden zich zoveel mogelijk recht onder het wapen.
- e. De linkerhand omvat — in ondergreep, duim links — de handbeschermers; zo nodig wordt hiertoe de linkerschouder iets naar voren gedraaid.
- f. Voor het overige is de knielende houding gelijk aan de liggende met dien verstande, dat de rechterbovenarm zoveel mogelijk horizontaal is.

8. De staande schiethouding vrije hand (fig. 4)

- a. De schutter staat zodanig dat de linkervoet nagenoeg in het front wijst en de rechtersvoet zich \pm 50 cm schuin rechts achter de linkervoet bevindt.
- b. Het lichaamsgewicht is over beide benen verdeeld; het lichaam is flauw voorover gebogen en rust iets meer op de ballen van de voet dan op de hielen, ten einde de terugstoot op te vangen.
- c. Het wapen wordt door de linkerarm ondersteund.
- d. Voor het overige is de staande schiethouding gelijk aan de knielende.

9. Schiethoudingen met het wapen opgelegd of ondersteund (fig. 5 en 6)

Voor de liggende, knielende en staande schiethouding geldt, dat de onbeweeglijkheid van het wapen wordt bevorderd door de linkerhand of het wapen te ondersteunen.

Zo enigszins mogelijk moet het volgende worden toegepast:

- a. de linkerhand die het wapen omklemt, wordt stevig op een ondersteuning gedrukt (opgelegd schieten) (speciale aandacht is noodzakelijk ter voorkoming van het naar links of rechts overhellen van het wapen);
- b. in het geval dat de ondersteuning ongeschikt is om de hand erop te drukken (muur, kozijn en dergelijke) rust het wapen op de ondersteuning.
De linkerhand omvat dan de rechterhand; beide handen drukken het wapen stevig op de ondersteuning (ondersteund schieten).

10. De houding voor het vuren van de heup (fig. 7 en 8)

- a. De schutter staat agressief voorover gebogen, de benen zijn gespreid, de knieën gebogen.
De houding van het gehele lichaam moet zodanig zijn dat de schutter gemakkelijk staat.

Figuur 5. De houding voor opgelegd schieten

- b. De rechterhand omvat stevig de pistoolgreep; de linkerhand de handbeschermers.
- c. De kolf wordt voor tegen het rechterheupbeen geplaatst, zodanig dat de loop van het wapen zich in een verticaal vlak met het rechteroog bevindt (fig. 8).
- d. De rechterelleboog drukt stevig tegen het heupbeen; de linkerelleboog wordt zover naar binnen gedrukt, als mogelijk is zonder de houding ongemakkelijk te maken.
- e. De schutter houdt beide ogen geopend.
- f. De loop van het wapen is horizontaal.

11. Het aannemen van de schiethoudingen

a. Algemeen

Te velde zullen de schiethoudingen vaak moeten worden aangenomen uit een houding waarin de schutter normaal de pistoolmitrailleur draagt.

b. Draagwijzen

Hieronder worden de draagwijzen omschreven welke de schutter, afhankelijk van zijn taak of functie, te velde kan toepassen. Uit deze draagwijzen kan snel tot vuren worden overgegaan.

- (1) De pistoolmitrailleur met de kolf onder de rechteroksel; de loop wijst schuin naar voren en omlaag; de rechterhand omvat de pistoolgreep (fig. 9).
- (2) De pistoolmitrailleur horizontaal tegen het rechterheupbeen, draagriem om de linkerschouder; de rechterhand omvat de pistoolgreep (fig. 10).
De kolf kan hierbij zijn ingeklapt.
- (3) De pistoolmitrailleur aan de rechterschouder, met de loop omlaag (fig. 11).
De kolf kan hierbij zijn ingeklapt.

- c. (1) De meest parate draagwijze is die met de kolf onder de rechteroksel en de rechterhand aan de pistoolgreep (zie fig. 10).

Bij de schietinstructie en het schieten op de schietbaan zal dan ook steeds worden uitgegaan van deze draagwijze.

Hieronder is aangegeven op welke wijze de schutter, uitgaande van bovengenoemde draagwijze, gaat liggen en knielen, als hij de resp. schiethoudingen moet gaan aannemen.

Figuur 6. De houding voor ondersteund schieten

Figuur 7.
De houding voor het vuren van de heup
(zijaanzicht)

Figuur 8.
De houding voor het vuren van
de heup (vooraanzicht)

(2) **Liggen**

De schutter buigt naar voren, waarbij hij tegelijkertijd het linkerbeen naar voren plaatst. Hij laat zich voorover vallen en plaatst de linkerhand op de grond. Hij strekt vervolgens de benen gespreid achterwaarts en plaatst tegelijkertijd de rechterelleboog op de grond; het wapen blijft hierbij vrij van de grond. Hij drukt de voeten met de binnenzijden tegen de grond en brengt de linkerhand om de handbeschermers.

(3) **Knielen**

De schutter plaatst de linkervoet recht in de richting van het front en de rechtervoet op ongeveer een voetlengte dwars achter de linkervoet, zodanig dat de punt van de rechtervoet zich ongeveer in het verlengde van de linkervoet bevindt.

Vervolgens plaatst hij de rechterknie op de grond en gaat op de rechterhiel zitten.

De linkerhand omvat de handbeschermers.

*Figuur 9.
Draagwijze met de
kolf onder de
rechteroksel*

*Figuur 10.
Draagwijze met de
pistoolmitrailleur hori-
zontaal tegen de rech-
terheup; draagriem om
de linkerschouder*

*Figuur 11.
Draagwijze aan de
rechterschouder*

(4) **Staan**

De schutter plaatst de linkervoet recht in de richting van het front en de rechervoet \pm 50 cm schuin rechts achter de linkervoet. De linkerhand omvat de handbeschermers.

- d. Bij de schietinstructie of op de schietbaan zal de schutter echter het wapen niet onmiddellijk in de aanslag mogen brengen, maar b.v. eerst in de betrokken houding moeten laden. Het daadwerkelijk in de aanslag brengen van het wapen blijft achterwege totdat de vuuropening wordt gecommandeerd. In dit geval blijft de loop van het wapen echter in front gericht, de wijsvinger is niet om de trekker, maar gestrekt langs de beugelkrop; de vuurregelaar wordt niet eerder dan onmiddellijk voor de vuuropening op „R” of „A” gesteld.

HOOFDSTUK IV

HET RICHTEN

12. Gevechtsvizier

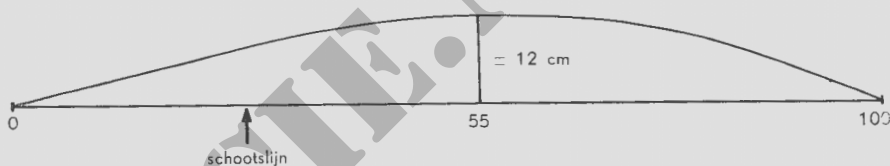
Het gevechtsvizier maakt het de schutter mogelijk met éénzelfde vizierinstelling (gevechtsvizierstand) doelen op verschillende afstanden te treffen.

Bij het kiezen van het richtpunt (d.w.z. het punt van het doel, of ten opzichte van het doel waarop moet worden gericht) zal hij dan echter rekening moeten houden met de kromming van de kogelbaan.

De maximum afstand waarop de pistoolmitrailleursschutter nog met een zekere trefkans moet kunnen vuren is 100 m. De gevechtsvizierstand is dan ook de vizierinstelling, waarop op 100 m afstand richtpunt en trefpunt samenvallen.

13. Kogelbaan

De verheffing van de 100 m kogelbaan (d.w.z. de kogelbaan tot 100 m, als op die afstand richtpunt en trefpunt samenvallen) is ± 12 cm op ± 55 m.

Figuur 12. De 100 m kogelbaan

Hieruit blijkt, dat indien de schootslijn (richtlijn) samenvalt met het maaiveld de 100 m kogelbaan bestrijkend is voor de liggende man.

14. Het bepalen van het richtpunt

Dit moet de schutter zo eenvoudig mogelijk kunnen doen, aangezien iedere min of meer ingewikkelde methode ongeschikt is voor toepassing in het gevecht. Bij het vuren op stilstaande of knielende doelen wordt op alle afstanden tot 100 m gericht op het midden van het doel (koppelhoogte).

Bij het vuren op liggende doelen wordt op de afstand van 100 m en op zeer korte afstand (minder dan 20 m) eveneens op het midden van het doel gericht; bij liggende doelen op de tussenliggende afstanden wordt op de zichtbare onderkant van het doel gericht.

Figuur 13. Het juiste richtbeeld

15. De juiste richtmethode

- a. Het wapen is gericht indien de denkbeeldige lijn oog — midden oogdop — bovenzijde korrel het doel in het juiste richtpunt snijdt; het wapen mag hierbij niet naar rechts of links overhellen (richtregel).
Hierbij moet het volgende in acht worden genomen:
- (1) om te zorgen dat de schutter inderdaad midden oogdop richt, concentreert hij zijn oog in eerste instantie op de oogdop;
 - (2) nadat de bovenzijde van de korrel in het midden van de oogdop is gebracht, moet het oog zich op het richtpunt concentreren (hierdoor wordt de positie van de korrel ten opzichte van het richtpunt waargenomen en wordt het doel waargenomen; het oog moet zich dus niet concentreren op de oogdop of de korrel; het lichtste gedeelte van de oogdop is namelijk het midden en het oog zal vanzelf door het lichtste gedeelte kijken);
 - (3) het oog moet niet te dicht bij de oogdop worden gebracht aangezien de oogdop anders relatief groter wordt ten opzichte van de bovenzijde van de korrel, waardoor de afwijkingen t.o.v. het midden van de oogdop groter worden.
 - (4) het linkeroog moet niet krampachtig worden dichtgeknepen maar normaal worden gesloten;
 - (5) de richtmiddelen moeten zich zo scherp mogelijk aftekenen, dit houdt in dat zij van vet en vuil moeten zijn ontdaan en dat een eventueel glimmende korrel dof zwart moet worden gemaakt (beroeten).
- b. Aangezien een belangrijk deel van slechte schietresultaten door verkeerd richten wordt veroorzaakt, moet er op worden toegezien dat de schutter met het juiste richtbeeld leert schieten (onder richtbeeld wordt verstaan, het beeld dat wordt gevormd door oogdop, korrel en doel, wanneer de schutter richt).
Afwijkingen van de onder a genoemde richtregel mogen niet worden toegestaan. Veel voorkomende richtfouten zijn de hierna volgende.

Figuur 14. Bovenzijde korrel te hoog in de oogdop: schot valt te hoog

Figuur 15. Bovenzijde korrel te laag in de oogdop: schot valt te laag

Figuur 16. Bovenzijde korrel links (rechts) van midden oogdop: schot valt te links (rechts)

Figuur 17. Wapen helt over naar links (rechts): schot valt links (rechts) laag

16. Invloeden op het richten

a. Weersinvloeden

Voor wat de weersinvloeden betreft, behoeft alleen rekening te worden gehouden met windrichtingen, welke min of meer dwars op de kogelbaan staan (zijwinden). Aangezien eerst sterke zijwinden op afstanden boven 50 m het schot waarneembaar beïnvloeden, wordt de volgende richtmethode toegepast:

- voor afstanden minder dan 50 m wordt normaal gericht;
- voor afstanden boven 50 m wordt, op levende doelen bij sterke zijwind, op de zijkant van het doel tegen de wind in gericht; de hoogte van het richtpunt wordt ook in dit geval alleen maar door de afstand bepaald.

b. Schiethoudingen

(1) Vrije hand schieten

Wanneer met de pistoolmitrailleur, nadat dit (opgelegd) is gecorrigeerd voor gevechtsvizierstand, vrije hand wordt geschoten, komt het vrij veel voor dat de schoten hoog vallen.

Op 100 m bedraagt de afwijking gemiddeld 15 - 20 cm.

Deze afwijking wordt veroorzaakt door een opslag van het wapen.

Bij opgelegd schieten wordt deze opslag voorkomen, doordat de linkerhand met het wapen op de dekking wordt gedrukt.

De afwijking kan worden tegengegaan door:

- het wapen met beide handen zo stevig mogelijk in de schouder te drukken;
 - door bij vrije hand schieten laag in het doel te richten.
- (2) De hierboven genoemde richtmoeilijkheden zal de schutter kunnen voorkomen door:
- het vrije hand schieten zoveel mogelijk te beperken tot korte afstanden (veelal grote doelen);
 - voor het overige zoveel mogelijk opgelegd te schieten.

17. Het waarnemen en melden van de richting van het schot:

- a. Het is uitermate belangrijk dat de schutter weet waarop hij gericht was op het moment dat het schot afging (door het schot heen zien), ten einde gaandeweg bewust te leren schieten en hierdoor een controle te hebben op zijn wijze van richten en afdrücken en zijn schietvaardigheid te verhogen.
- b. Het „door het schot heen zien” lijkt voor vele schutters en zelfs voor vele instructeurs moeilijk uitvoerbaar. Dit vindt zijn oorzaak in de mening dat het nodig is het rechteroog geopend te hebben, ook tijdens het afgaan van het schot, wat voor de meeste schutters onmogelijk is. Het is echter een normale reflex, op het moment dat het schot afgaat, het rechteroog even te sluiten. Wel kan de schutter waarnemen hoe hij was gericht op het moment dat het schot afging, dus juist voor hij zijn rechteroog sloot. Deze waarneming is voldoende om de richting van het schot te bepalen. Een andere kwestie wordt het, wanneer de schutter uit angst voor het schot zijn rechteroog sluit op het moment dat hij verwacht, dat het schot zal afgaan. Waarnemen van de richting van het schot is dan uitgesloten. Dit te vroeg sluiten van het rechteroog moet dan ook worden tegengegaan; daartoe moet de man reeds bij de eerste schietoefeningen een goede schiethouding aannemen, waardoor hij zal ervaren dat het schot en de terugstoot geen redenen tot angst behoeven te zijn.
- c. Het is van belang, dat de schutter op de schietbaan als normale routine leert de richting van een afgevuurd schot te melden, b.v.
GERICHT; LAAG LINKS; NIET GEZIEN.

HOOFDSTUK V

VERRICHTINGEN AAN HET WAPEN VOOR OF NA HET SCHIETEN

18. Het vullen en ledigen van een patroonmagazijn

a. Het vullen van een magazijn

Dit kan geschieden met een magazijnvuller of met de hand.

(1) Met een magazijnvuller:

- de magazijnvuller wordt op het magazijn geplaatst;
- in de magazijnvuller worden 5 patronen geplaatst;
- met behulp van een ander magazijn worden de patronen in het magazijn gedrukt (fig. 18);
- dit wordt herhaald tot het magazijn gevuld is.

(2) Met de hand:

de patronen worden stuk voor stuk met de huls tussen de aanbrenghlippen geplaatst en met de duim naar beneden gedrukt (fig. 19).

Figuur 18.
Het vullen van een patroonmagazijn met de patroonmagazijnvuller

Figuur 19.
Het vullen van een patroonmagazijn met de hand

b. Het ledigen van een magazijn

Het magazijn wordt horizontaal gehouden. Met behulp van de magazijnlediger wordt steeds de tweede patroon zover ingedrukt tot de eerste patroon uit het magazijn valt. De patronen moeten worden opgevangen (b.v. in de helm) (fig. 20).

Figuur 20. Het ledigen van een patroonmagazijn

19. Uitvoering van de verrichtingen aan het wapen

De verrichtingen aan het wapen voor of na het schieten, zoals:

- a.* aanbrengen of verwijderen van een patroonmagazijn;
- b.* stellen van de vuurregelaar;
- c.* naar achteren brengen van de spangreep;

worden met de linkerhand uitgevoerd.

Het wapen wordt hierbij met de rechterhand in de pistoolgreep vastgehouden, waarbij tegelijkertijd de greepveiligheid wordt ingedrukt; de rechterwijsvinger is gestrekt langs de beugelkrop.

Figuur 21. Het aanbrengen van een patroonmagazijn (staand)

20. Het laden, herladen, bijladen en ontladen

a. Begrippen

(1) Laden

Het aanbrengen van een gevuld patroonmagazijn in het wapen, wanneer dit nog niet van munitie is voorzien (b.v. voorafgaande aan enigerlei actie te velde of op de schietbaan voorafgaande aan de schietoefening).

(2) Herladen

Het tijdens het vuren vervangen van een leeg door een vol patroonmagazijn.

(3) Bijladen

Het tijdens een vuurpauze vervangen van een gedeeltelijk leeggeschoten patroonmagazijn door een vol, of bijvullen en vervolgens weer in het wapen aanbrengen van een gedeeltelijk leeg geschoten patroonmagazijn.

(4) Ontladen

Het verwijderen van het patroonmagazijn en de munitie uit het wapen, zonder dat onmiddellijk hierna weer wordt geladen (b.v. aan het einde van enigerlei optreden te velde of van een schietoefening op de schietbaan).

b. Handelingen

(1) Het laden

(a) Houd het wapen met de rechterhand om de pistoolgreep, rechterwijsvinger

- langs de beugelkrop, kolf onder de arm, wapen met de loop naar voren gericht.
- (b) Zet de vuurregelaar op veilig („S”).
 - (c) Span het wapen met de linkerhand.
 - (d) Plaats met de linkerhand het patroonmagazijn stevig in de ligplaats.
 - (e) Controleer (door trekken) of het patroonmagazijn vastzit.
- (2) Het herladen
- (a) Houd het wapen met de rechterhand om de pistoolgreep, rechterwijsvinger langs de beugelkrop, kolf onder de arm, wapen met de loop naar voren gericht.
 - (b) Zet de vuurregelaar op veilig („S”).
 - (c) Span het wapen met de linkerhand.
 - (d) Druk met de duim van de linkerhand het ledige patroonmagazijn uit de ligplaats.
 - (e) Plaats met de linkerhand een vol patroonmagazijn stevig in de ligplaats.
 - (f) Zet de vuurregelaar op vuren.
- (3) Het bijladen
Dit geschiedt op overeenkomstige wijze als bij het herladen.
- (4) Het ontladen
- (a) Houd het wapen met de rechterhand om de pistoolgreep, rechterwijsvinger langs de beugelkrop, kolf onder de arm, wapen met de loop naar voren gericht.
 - (b) Zet de vuurregelaar op veilig („S”).
 - (c) Druk met de duim van de linkerhand de magazijnpal in.
 - (d) Neem vervolgens het patroonmagazijn uit de ligplaats.
 - (e) Span het wapen met de linkerhand.
 - (f) Controleer of er een patroon in de kamer zit. ¹⁾
 - (g) Zet de vuurregelaar op vuren („A”).
 - (h) Laat de afsluiter onder controle weer naar voren gaan.
 - (i) Zet de vuurregelaar op veilig („S”).

21. Het inspecteren van de pistoolmitrailleur

- a. Het inspecteren van het wapen moet plaatsvinden ter verzekering van de veiligheid of als controle op het onderhoud.
- b. Onmiddellijk na een schietoefening geschiedt de inspectie na het ontladen op de aanwijzing AFSLUITER IN ACHTERSTE STAND. Na de inspectie wordt het wapen gesloten, en weer op veilig gezet.
- c. De overige inspecties vinden plaats zoals aangegeven in de punten (1) t/m (7).
 - (1) De manschappen stellen zich op met de kolf van de pistoolmitrailleur onder de rechteroksel, de loop wijst schuin naar voren en omlaag, de rechterhand omvat de pistoolgreep (zie fig. 9).
 - (2) Op de aanwijzing WAPENINSPECTIE brengen zij de loop schuin naar boven en controleren of de vuurregelaar op „S” staat.

1) Wanneer zich nog een patroon in de kamer bevindt, dient men de pistoolgreep los te laten, het wapen om te keren en door schudden de patroon te verwijderen.

- (3) Vervolgens nemen zij het patroonmagazijn uit en steken dit tijdelijk in de linkerzak.
- (4) Met de linkerhand wordt de spangreep naar achteren gebracht.
- (5) Het patroonmagazijn wordt in de linkerhand genomen en met de aanbrenger naar boven op koppelhoogte gehouden (zie fig. 22).
- (6) Wanneer het wapen is geïnspecteerd wordt het patroonmagazijn weer geplaatst, de vuurregelaar op „A” gezet, de afsluiter onder geleide naar voren gebracht en de vuurregelaar op „S” gezet.
- (7) Vervolgens stellen zij zich weer op in de houding als omschreven onder (1).

Figuur 22. Wapeninspectie

22. Commando's en aanwijzingen

- a. Tijdens het gevecht zal het onmogelijk zijn het vuur van de pistoolmitrailleur-schutters d.m.v. bevelen te leiden. De schutters moeten dan ook zodanig geoefend zijn dat zij zelfstandig kunnen vuren. De commandant zal echter wel het moment van vuuropening veelal zelf in de hand willen houden.

De vuuropening wordt als volgt gecommandeerd:

- VUUR of SNELVUUR VUUR.
- OP MIJN BEVEL/TEKEN VUREN t.z.t. gevolgd door het commando VUUR of het betreffende teken.
- OP SEIN VUREN t.z.t. gevolgd door het betreffende sein.
- OP VOORKOMENDE DOELEN VUREN.

b. Om veiligheidsredenen kan het zowel in het gevecht als onder oefenomstandigheden noodzakelijk zijn dat het vuren onmiddellijk wordt gestaakt.

Het commando hiervoor is STOP, STOP, STOP.

De schutter handelt als volgt:

- (1) hij laat de trekker onmiddellijk los;
- (2) hij brengt de kolf uit de schouder en verricht verder geen enkele handeling aan het wapen.

c. Bij de opleiding en bij schietoefeningen kan het nodig zijn, dat voornamelijk om veiligheidsredenen het laden en ontladen op aanwijzingen geschiedt.

De volgende aanwijzingen worden hiertoe gebezigd:

- LIGGEN resp. KNEILEN, eventueel gevolgd door LADEN;
- STAANDE LADEN;
- ~~HALE LADEN~~;
- ONTLADEN, eventueel gevolgd door AFSLUITER IN ACHTERSTE STAND (ten einde de inspectie na het ontladen mogelijk te maken).

HOOFDSTUK VI

HET VUREN OP GEVECHTSDOELEN

23. Juistheidsvuur

Hieronder wordt verstaan, het uit de schouder afgeven van een zo juist mogelijk gericht enkel schot.

Juistheidsvuur wordt toegepast wanneer de aard van het doel en de tijdsduur dat het zichtbaar is, zodanig zijn dat een zeker schot kan worden afgegeven.

24. Snelvuur*a. Enkel schot*

Is het doel van een zodanige aard dat niet met voldoende zuiverheid kan worden gericht, dan verdient het aanbeveling snelvuur af te geven (d.w.z. snel achter elkaar twee of meer schoten op het doel afvuren) waardoor de trefkans wordt vergroot (b.v. op bewegende doelen).

b. Vuurstoten

Wanneer het niet mogelijk is gericht vuur uit de schouder te geven wordt in vuurstoten uit de heup gevraagd.

Dit kan het geval zijn wanneer:

- zich plotseling op korte afstand een doel voor doet en de tijd om het wapen in de schouder te brengen ontbreekt;
- het zicht niet voldoende is om de richtmiddelen te gebruiken.

25. Het vuren op stilstaande weinig zichtbare doelen

Gezien de korte afstand waarop het vuurgevecht met de pistoolmitrailleur wordt gevoerd zullen de doelen dikwijls van voldoende grootte zijn om met trefzekerheid te kunnen vuren. Het zal echter ook voorkomen dat de vijand zal trachten zich zo weinig mogelijk bloot te geven; de doelen zullen zich dan in het gevecht als zeer lage doelen voordoen. Indien de schutter bij het bepalen van het richtpunt, in dit geval slechts rekening houdt met het zichtbare doel, zal zijn trefkans gering zo niet nihil zijn.

Hij moet zijn richtpunt dan ook zodanig kiezen dat het trefpunt in de bovenrand van de dekking ligt (fig. 23). In dit geval is de kans op een directe treffer het grootst; bovendien bestaat de mogelijkheid van het doorboren van de dekking, of een treffer tengevolge van een ricochet.

Ingeval het doel niet zichtbaar is, zal het zich dikwijls verraden door beweging van de begroeiing, rook of vuurverschijnselen van vurende wapens e.d. De schutter zal moeten schatten waar het doel zich bevindt en zijn richtpunt dienovereenkomstig moeten bepalen.

Figuur 23. Voorbeeld van een laag doel

26. Het vuren op doelen die slechts een korte tijd zichtbaar zijn (ogenblikdoelen)

Gezien de korte tijd dat het doel zichtbaar is, moet de schutter in staat zijn snel het wapen in de richting van het doel te brengen, waarbij hij al afdrukkende de richting zodanig verbetert, dat het schot gericht is.

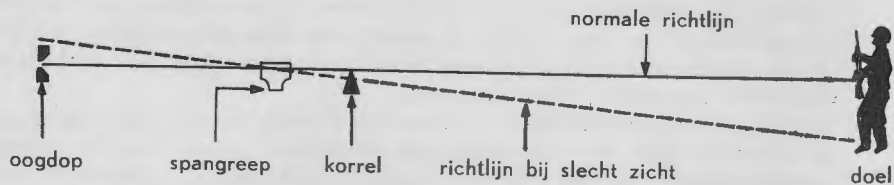
Een grote vaardigheid in het in de aanslag brengen van het wapen is hiervoor vereist.

Tevens moet de schutter in staat zijn snel en toch geleidelijk af te drukken.

Het effect van het vuur kan worden verhoogd om enkele schoten snelvuur af te geven.

Bovendien is het van belang dat de schutter een zich in het terrein sprongsgewijs voortbewegend doel met de ogen volgt, zodat hij de plaats waar het doel vermoedelijk zal opduiken tevoren kan bepalen.

27. Vuren bij duisternis of slecht zicht

Figuur 24. Vuren bij duisternis of slecht zicht

In het geval dat het doel nog te onderscheiden is, richt de schutter met behulp van:
 — bovenzijde lichaam van de oogdop;
 — bovenzijde spangreep.

Deze hulprichtmiddelen zullen zich bij verminderd zicht nog geruime tijd aftekenen.

De schutter heeft dan ook nog een redelijke trefkans, op staande doelen tot 50 m afstand.

De spangreep is van huis uit echter geen richtmiddel en dus ook niet als zodanig aangepast.

Daarom zal iedere schutter vooraf voor zijn eigen wapen bij daglicht moeten uitmaken wat het juiste richtbeeld is.

Dit geschiedt als volgt:

- houding : liggend;
- doel : staande man (rompschijf);
- afstand : max 50 m.

De schutter richt met gebruik van de normale richtmiddelen op het midden van de rompschijf, houdt zijn wapen stil en kijkt over de bovenzijde lichaam oogdop door de spangreep (de schutter zal hierbij zien dat bij deze wijze van richten het richtpunt de onderzijde van het doel is). Hij prent nu in zijn geheugen hoe de spangreep zich aftekent t.o.v. de onderzijde van het doel en de bovenzijde oogdop (richtbeeld).

Het richtbeeld zal ongeveer zijn zoals aangegeven in figuur 25.

Bij toepassing van deze methode bij verminderd zicht moet de schutter het volgende in acht nemen:

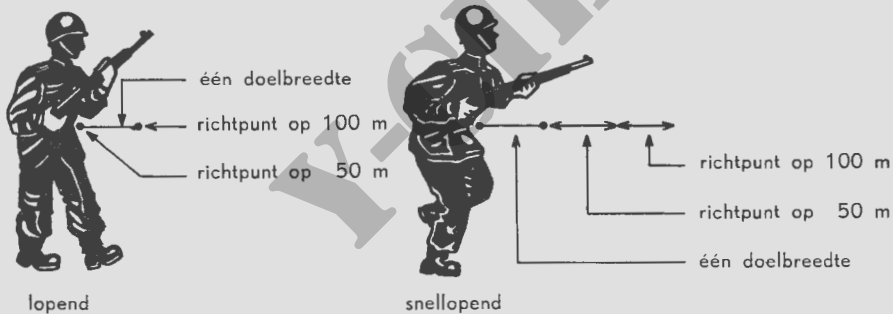
Figuur 25. Richtbeeld

- Het opsporen van doelen moet met beide ogen geschieden ten einde zoveel mogelijk licht te ontvangen; het opgespoorde doel wordt dan nauwkeurig in het oog gehouden, totdat het wapen gericht is.
Het richten geschiedt uiteraard met het linkeroog gesloten.
- Aangezien meermalen richten het oog snel vermoeit moet de schutter op een bepaald doel eenmaal zo goed mogelijk richten en vervolgens een aantal schoten snelvuur in vuurstoten afgeven.

28. Het vuren op bewegende doelen

Om toch een redelijke trefkans te hebben bij het vuren op bewegende doelen, moet de schutter de volgende methode toepassen:

- a. bewegende doelen op afstanden groter dan 100 m moeten bij voorkeur worden overgelaten aan mitrailleurs of sluipschutters;
- b. voor bewegende levende doelen welke zich in de schootsrichting bewegen, wordt hetzelfde richtpunt aangehouden als voor stilstaande doelen;
- c. op zijwaarts bewegende levende doelen wordt als volgt gericht (fig. 26):
 - lopend op 50 m op de voorzijde van het doel;
 - op 100 m een doelbreedte voorrichten;
 - snellopend op 50 m een doelbreedte voorrichten;
 - op 100 m drie doelbreedten voorrichten;

Figuur 26. Richten op zijdelings bewegende doelen

- d. Bij het vuren op bewegende doelen wordt als volgt voorgericht:
De schutter richt op een punt, dat in de bewegingsrichting ruim voor het doel ligt. Hij wacht, tot de gewenste voorhoudsafstand is bereikt en geeft een aantal schoten snelvuur af. Eveneens is het gewenst dat het doel door meerdere schutters tegelijk onder vuur wordt genomen.

Figuur 27. Het aanpassen van de schiethouding aan het terrein

*Figuur 28.
Het aanpassen van de schiethouding aan het terrein*

*Figuur 29.
Het aanpassen van de schiethouding aan het terrein*

29. Het vuren op een op korte afstand plotseling verschijnend doel (vuren van de heup)

In dit geval is de snelheid van de vuuropening van het grootste belang. Voor een lopende schutter zal het dan ook dikwijls niet mogelijk zijn d.m.v. een aanslag een juist gericht schot af te geven.

Een snelle vuuropening is echter mogelijk door het vuren van de heup.

De uitvoering van het heupvuur is als volgt (zie ook punt 10):

- Voor het verkrijgen van vuuroverwicht wordt eerst een lange vuurstoot van 4 à 5 patronen afgegeven. Deze vuurstoot moet, i.v.m. het omhoog lopen van de bundel, laag worden gericht; de schutter kan dan door de zichtbaar te kort vallende schoten snel de ligging van het vuur corrigeren; bovendien bestaat een goede trefkans door ricochetten.
- Na de eerste vuurstoot, gaat de schutter over tot het afgeven van vuurstoten van max 2 schoten. Het vuren van de heup in korte vuurstoten heeft nog voldoende trefkans tot max 30 m. De snelheid en de agressiviteit van de schutter spelen echter een grote rol.

30. Het aanpassen van de schiethouding aan het terrein

Het aanpassen van de schiethouding aan het terrein houdt in, dat de schutter gebruik maakt van de terreinvoorwerpen en vormen, welke hem mogelijkheid tot waarnemen, een goede hantering van zijn wapen en dekking bieden (fign. 27, 28 en 29).

Figuur 30. Het aanpassen van de schiethouding aan het terrein; wapen is ondersteund

Figuur 31. Het aanpassen van de schiethouding aan het terrein; wapen is opgelegd

Wanneer het terrein dit mogelijk maakt, moet de schutter opgelegd dan wel ondersteund schieten ten einde zijn trefkans te vergroten (fig. 30 en 31). Het ondersteund schieten kan o.a. worden toegepast tijdens huis- en straatgevechten, waar een raamkozijn, schutting of muur als ondersteuning kan worden gebruikt (fig. 30 en 31), of tijdens het vuren vanuit een voertuig, waar de rand van de laadbak als ondersteuning kan dienen. Hoewel de schoolse houdingen de basis vormen van de aan het terrein aangepaste schiethoudingen, mag de schutter nooit vervallen in een starre toepassing van de schoolse houdingen, wanneer hierdoor de waarneming, hanteerbaarheid van het wapen en de dekking nodeloos zouden worden verminderd.

De essentiële elementen van de schoolse houding moeten echter worden gehandhaafd.

Dikwijls kan door een geringe plaatsverandering van de schutter de schiethouding aanmerkelijk worden verbeterd en kan een door het terrein opgedrongen ongunstige houding worden vermeden.

VS9-514/4

DEPARTEMENT VAN DEFENSIE

VOORSCHRIFT nr 9-514/4

PISTOOLMITRAILLEUR
9 millimeter, UZI, M61

DEEL 4

OPLEIDING

DIENSTGEHEIM

De gegevens en inlichtingen uit dit voorschrift mogen niet aan de pers
of aan onbevoegden worden verstrekt.

VOORWOORD

VEILIGHEIDSMAAATREGELEN

VOOR DE AANVANG VAN IEDERE LES OF OEFENING MOET DE INSTRUCTEUR DE WAPENS, EXERCITIEPATRONEN EN PATROONTASSEN, ZOWEL VAN DE LEERLING ALS VAN ZICH ZELF INSPECTEREN, OM NA TE GAAN OF GEEN SCHERPE, KSO- DAN WEL LOSSE PATRONEN AANWEZIG ZIJN. HIJ MOET DE LEERLINGEN VRAGEN OF ZIJ OVERIGENS SCHERPE, DAN WEL LOSSE PATRONEN BIJ ZICH HEBBEN (OOK IN HUN KLEDING). BIJ HET SCHIETEN MOETEN DEZE MAAATREGELEN ZOWEL VOOR ALS NA HET SCHIETEN WORDEN UITGEVOERD.

Voorts mogen exercitiepatronen nimmer worden gebruikt bij het richten op mensen (b.v. bij het richten op een richtschijfje dat de instructeur of een andere man voor zijn oog houdt, bij het richten op leerlingen, die als bewegende doelen fungeren, e.d.).

Tenslotte moet er steeds weer met grote nadruk op worden gewezen dat het ten strengste verboden is, anders dan op bevel van de instructeur, te richten op mensen. Het maken van onnodige aanslagen op de schietbaan is evenmin toegestaan. Niet stipt naleven van deze veiligheidsmaatregelen zal zeker ongelukken veroorzaken.

INHOUDSOPGAVE

blz.

AFDELING I — INSTRUCTIE EN OEFENING

HOOFDSTUK I — DE INSTRUCTIE IN DE WAPENLEER

1. De instructie in de algemene eigenschappen van de pistoolmitrailleur	7
2. De instructie in het uiteennemen en ineenzetten	7
3. De instructie in het periodiek onderhoud en het onderhoud vóór en na het schieten	8
4. De instructie in de storingsreactie	9
5. De instructie in het overige onderhoud	9

HOOFDSTUK II — ELEMENTAIRE SCHIETOPLEIDING

6. De instructie in het afdrukken	11
7. De instructie in het richten	13
8. De instructie in de liggende schiethouding vrije hand en opgelegd	17
9. De instructie in het vullen van het patroonmagazijn, het laden en ontladen en half-laden, wapeninspectie	18
10. Het KSO-schieten (liggend opgelegd)	19
11. De instructie in het richten (vervolg)	19
12. De instructie in het richten, afdrukken en waarnemen van de richting bij het afgaan van het schot in de liggende schiethouding opgelegd	21
13. KSO-schieten (liggend opgelegd)	22
14. De instructie in het bepalen van het richtpunt	23

HOOFDSTUK III — GEVECHTSSCHIETOPLEIDING

15. De instructie in het herladen en bijladen; herhaling van de behandeling van het wapen	25
16. Voorbereiding voor snelvuur	25
17. De instructie in de houding voor het vuren van de heup	26
18. Het KSO-schieten van de heup	27
19. De instructie in de knielende en staande houding	28
20. De instructie in het vuren op zijwaarts bewegende doelen	28
21. Het voltooien van de schietopleiding tijdens de velddienst	29

AFDELING II — HET SCHIETEN

HOOFDSTUK IV — ELEMENTAIRE SCHIETOEFENINGEN

22. Doel	31
23. Het groeperen	31

24. Het KSO-schieten	31
25. Het schieten op 25 en 100 meter	32
26. Groeperen en corrigeren	32

HOOFDSTUK V — GEVECHTSSCHIETOEFENINGEN

27. Liggend schieten op 100 meter	35
28. Vuren van de heup	35
29. Knielend en staand schieten (vrije hand)	35
30. Schieten onder gevechtsumstandigheden in organiek verband	35

HOOFDSTUK VI — HET LEIDEN VAN SCHIETOEFENINGEN

31. Schietinstructeur	37
32. Taak van de schietinstructeur	37
33. Voorbereiding van het schieten	37
34. Baanorganisatie	37
35. Optreden van de schietinstructeur tijdens het schieten	39
36. Hulpinstructeur	40
37. Taak van de hulpinstructeur	40
38. Maatregelen bij onvoldoende schietresultaten	41

AANHANGSEL I OVERZICHT VAN DE SCHIETOPLEIDING EN DE SAMENHANG VAN INSTRUCTIE, BEOEFENING EN SCHIETEN

AANHANGSEL II SCHIETOEFENINGEN PISTOOLMITRAILLEUR UZI

ALGEMENE AANWIJZINGEN

1. Indeling schietoefeningen	47
2. Eenheden, resp. opleidingen waarvoor de oefeningen zijn bestemd	47
3. Tenue	47
4. Overschieten	47
5. Het leiden van schietoefeningen	47
6. Het corrigeren	48
7. Registratie schietuitkomsten	48
8. Classificatie eisen	48
9. Afkortingen	48
ELEMENTAIRE SCHIETOEFENINGEN	49
GEVECHTSSCHIETOEFENINGEN	49
GEVECHTSSCHIETOEFENINGEN (vervolg)	51
I.A.M.V. SCHIETOEFENINGEN	53

AFDELING I — INSTRUCTIE EN OEFENING

HOOFDSTUK I

DE INSTRUCTIE IN DE WAPENLEER

1. De instructie in de algemene eigenschappen van de pistoolmitrailleur*a. Doel*

De man de algemene eigenschappen van de pistoolmitrailleur, die hij als schutter moet kennen, bij te brengen, met inbegrip van het principe van de werking.

b. Gegevens

Deel II, Hoofdstuk I en Hoofdstuk III.

c. Instructiemiddelen

Per leerling een pistoolmitrailleur.

d. Uitvoering

De instructeur bespreekt kort en duidelijk de eigenschappen en toebehoren van het wapen.

Vervolgens geeft hij aan hoe het wapen moet worden bediend (trekker, greepveiligheid, spangreep, vuurregelaar en patroonmagazijn).

Hij herhaalt het behandelde door het stellen van vragen en een en ander te laten uitvoeren.

Vervolgens geeft hij een zeer eenvoudige uitleg van het principe van de werking.

Opmerking:

Bij de uitleg moet niet verder worden gegaan dan hetgeen de man aan het wapen kan zien zonder het uiteen te nemen. De benaming van de onderdelen blijft beperkt tot datgene waarmee de man als schutter direct te maken krijgt. De instructeur hoede zich voor het spuien van technische termen, om te voorkomen dat de man een verwarde indruk van het geheel krijgt en de hoofdzaken uit het oog verliest.

2. De instructie in het uiteennemen en ineenzetten*a. Doel*

De man te leren het wapen uiteen te nemen en ineen te zetten, zodat hij het onderhoud kan uitvoeren.

b. Gegevens

Deel II, Hoofdstuk II, punten 6 t/m 9.

c. Instructiemiddelen

Per leerling een pistoolmitrailleur en een silhouetdoek.

d. Uitvoering

- (1) De instructeur herhaalt in het kort de voorgaande instructie. Vervolgens demonstreert hij het uiteennemen en ineenzetten in de hoofdgroepen.
Hij laat de leerlingen dit uitvoeren, totdat een redelijke vaardigheid is verkregen.
- (2) Vervolgens demonstreert de instructeur het uiteennemen en ineenzetten van het patroonmagazijn en laat dit uitvoeren.
Op overeenkomstige wijze wordt het uit- en inklappen van de metalen kolf geïnstreerd.

Opmerking:

1. Gebruik bij het uiteennemen en ineenzetten de silhouetdoek. Hierdoor zal de man zich de volgorde van neerleggen werktuiglijk eigen maken.
2. Noem bij het uiteennemen tevens de benamingen van de voornaamste onderdelen.
3. Totdat voldoende vaardigheid is bereikt, moet het uiteennemen en ineenzetten onder toezicht van deskundig kader geschieden.

3. De instructie in het periodiek onderhoud en het onderhoud vóór en na het schieten

a. Doel

De man het onderhoud van de pistoolmitrailleur te leren.

b. Gegevens

Deel II, Hoofdstuk V, punten 23 t/m 25.

c. Instructiemiddelen

Per leerling een pistoolmitrailleur en onderhoudsmiddelen.

d. Uitvoering

- (1) De instructeur maakt het belang van het onderhoud duidelijk.
Hij noemt en toont de onderhoudsmiddelen.
Vervolgens behandelt en demonstreert hij het periodiek onderhoud en laat de leerlingen dit aan hun wapen uitvoeren.
- (2) De instructeur behandelt en demonstreert het onderhoud vóór het vuren en laat dit uitvoeren.
Op overeenkomstige wijze wordt hierna het onderhoud na het vuren geïnstreerd.
- (3) Vervolgens demonstreert de instructeur het plaatsen van de mondingsstop voor losse patronen en laat dit uitvoeren.

Opmerking:

1. Totdat de noodzakelijke vaardigheid is bereikt, moet het onderhoud onder toezicht van deskundig kader geschieden (zie ook opmerking 3 bij punt 2).
2. De instructeur moet er met nadruk op wijzen dat bij geplaatste mondingsstop voor losse patronen, geen scherpe patronen bij de schutter aanwezig mogen zijn.

4. De instructie in de storingsreactie

a. *Doel*

De man de storingsreactie te leren.

b. *Gegevens*

Deel II, Hoofdstuk IV, punten 18 en 19.

c. *Instructiemiddelen*

Per leerling een pistoolmitrailleur en exercitiepatronen.

d. *Uitvoering*

- (1) De instructeur verklaart dat er storingen kunnen optreden en hoe deze in vele gevallen met de storingsreactie kunnen worden opgeheven.
- (2) Hij demonstreert de storingsreactie en laat deze veelvuldig beoefenen.
- (3) Hij maakt de man duidelijk dat door de storingsreactie veelal wel de storing wordt opgeheven, doch niet steeds de oorzaak van de storing en dat zodra er voldoende tijd is de oorzaak moet worden opgespoord. Hij wijst er nadrukkelijk op dat het veelvuldig voorkomen van storingen dan ook door de schutter moet worden gemeld.

5. De instructie in het overige onderhoud

a. *Doel*

- (1) De man het onderhoud te leren:
 - tijdens het vuren;
 - in een vorstperiode;
 - onder bijzondere omstandigheden.
- (2) De man te leren hoe hij zijn pistoolmitrailleur moet vervoeren.

b. *Gegevens*

Deel II, Hoofdstuk V.

c. *Instructiemiddelen*

Per leerling een pistoolmitrailleur; onderhoudsmiddelen.

d. *Uitvoering*

- (1) De instructeur herhaalt in het kort de inhoud van punt 3.
Hij behandelt en demonstreert het onderhoud tijdens het vuren. Door het geven van een eenvoudige veronderstelling laat hij de leerlingen het onderhoud tijdens het vuren uitvoeren (ook storingen laten opheffen).
- (2) Vervolgens prent hij de leerlingen in hoe zij het wapen bij vorst en onder bijzondere omstandigheden moeten onderhouden, alsmede hoe het wapen door de man moet worden vervoerd.
Hij herhaalt het behandelde door het stellen van vragen.

HOOFDSTUK II

ELEMENTAIRE SCHIETOPLEIDING

6. De instructie in het afdrukken

a. Doel

De man de juiste wijze van afdrukken te leren opdat hij, na een grondige beoefening tijdens de eerste vaardigheidsoefeningen, zich de afdruktechniek zo snel en zo goed mogelijk eigen maakt.

b. Gegevens

Deel III, Hoofdstuk II, punten 3 en 4.

c. Instructiemiddelen

Per leerling een pistoolmitrailleur.

d. Uitvoering

(1) De instructeur stelt de klas op in b.v. een open carré of V-formatie.

(2) Hij brengt de leerlingen kort doch duidelijk het grote belang van de juiste afdruktechniek bij. Hij demonstreert zonder wapen, door bewegingen van zijn rechterwijsvinger en -hand, de juiste wijze van afdrukken.

Vervolgens laat hij de leerlingen op dezelfde wijze zonder wapen het afdrukken beoefenen.

Dit kan als volgt geschieden:

De man steekt de rechteronderarm vooruit en strekt de rechterwijsvinger; de overige vingers en de duim zijn in greepstand (zie fig. 1). De man moet nu de rechterwijsvinger geleidelijk buigen en vervolgens weer strekken en tegelijkertijd de hand resp. samenknijpen en ontspannen. De instructeur controleert de bewegingen nauwkeurig, speciaal of het buigen van de vinger wel geleidelijk

Figuur 1. Hand in greepstand

Figuur 2. Hand van de instructeur om de hand van de leerling

gebeurt. Hij laat deze beweging herhaaldelijk beoefenen totdat hij de overtuiging heeft dat de leerling de beweging beheerst.

- (3) Hierna demonstreert de instructeur de juiste plaats van de rechterwijsvinger tegen de trekker.
- (4) Vervolgens moet de man het afdrukken aan het wapen beoefenen. Een goede manier om een minder bevattelijke leerling de juiste wijze van afdrukken te leren, is de hand om die van de leerling te leggen en, terwijl de laatste passief blijft, zelf af te drukken (fig. 2). Door een voortdurende beoefening moet de man deze zo uiterst belangrijke afdruktechniek tot in de perfectie leren beheersen.
- (5) Wanneer de leerlingen het afdrukken zonder meer beheersen, moeten zij het afdrukken beoefenen, waarbij zij tegelijkertijd moeten leren de adem tijdens het afdrukken in te houden. De instructeur legt tevens aan de leerlingen kort, doch duidelijk, het belang van een goede ademhalingstechniek uit. Ook hier moet weer door een veelvuldige, nauwlettend gecontroleerde beoefening de vaardigheid worden opgevoerd.
- (6) De beoefening van het afdrukken geschiedt op de aanwijzing **ADEMHALEN AFDrukKEN, EEEEN**.

Hierbij wordt de leerling geleerd:

- diep in te ademen;
- gedeeltelijk uit te ademen en vervolgens de luchtpijp te sluiten (op aanwijzing **ADEMHALEN**);
- de trekker over de vrije slag te bewegen (op aanwijzing **AFDrukKEN**) en deze beweging voort te zetten met het geleidelijk doordrukken van de trekker (op aanwijzing **EEEEN**).

Opmerking:

1. Wanneer de man voldoende begrip heeft voor de juiste uitvoering van het afdrucken wordt de afdruktechniek grondig beoefend bij de vaardigheidsoefeningen. Hierdoor wordt bereikt, dat wanneer aan de man het richten in de schiethouding is geleerd, hij het afdrucken eveneens beheerst en dus kan gaan schieten.
2. Ten einde, bij het telkens ontspannen van het (lege) wapen, beschadiging van de afsluiter te voorkomen, wordt een opgerold lapje voor de afsluiter in het wapen gebracht. Dit geschiedt verder bij alle oefeningen waarbij moet worden afgedrukt (zie ook fig. 2).

7. De instructie in het richten*a. Doel*

De man de richtregel te leren begrijpen, onthouden en toepassen.

b. Gegevens

Deel III, Hoofdstuk IV, punt 15.

c. Instructiemiddelen

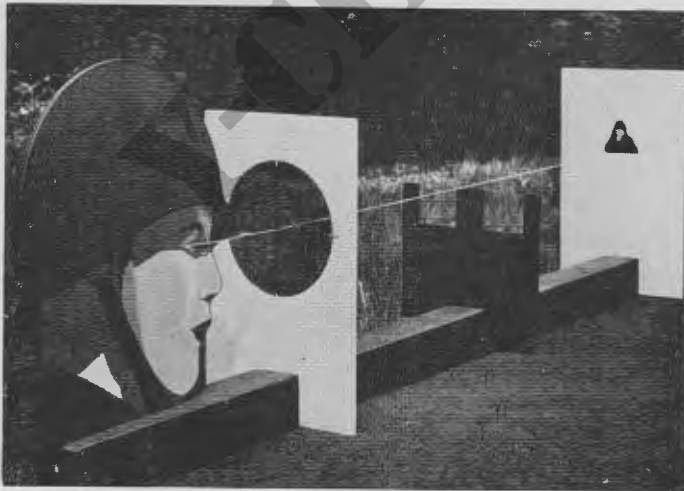
- een richtregellat (fig. 3))
- vier vergrote richtmiddelen (fig. 4)) per 20 leerlingen;
- vier richtlatten (fig. 5))
- zeven richtbokken)
- mikpunten van 4 x 4 cm en halfronde mikpunten van 7 cm (staanders en latten);
- per leerling een pistoolmitrailleur.

Figuur 3. De richtregellat

Figuur 4. De vergrote richtmiddelen

Figuur 5. De richtlat

d. Uitvoering

- (1) De instructeur behandelt in het kort de richtmiddelen en verklaart de richtregel met de richtregellat.
- (2) Hij demonstreert met de vergrote richtmiddelen het juiste richtbeeld (d.w.z. de juiste stand van oogdop, vizierkorrel en richtpunt t.o.v. elkaar). Hij laat de leerlingen zelf de vergrote richtmiddelen in de juiste stand op elkaar plaatsen.
- (3) Vervolgens laat hij met behulp van de richtlat zien en vervolgens beoefenen op welke wijze de richtmiddelen en het richtpunt in de juiste stand t.o.v. elkaar moeten worden gezien. Hierbij kan de instructeur het richtpunt of de oogdop uit de juiste richtlijn brengen en moet de leerling deze weer in de juiste stand brengen. Vervolgens laat de instructeur de leerlingen beurtelings oogdop en richtpunt in en uit de juiste richting brengen en laat dit door andere leerlingen controleren.
- (4) Wanneer de leerlingen op deze wijze de richtregel hebben leren begrijpen, moeten zij deze leren toepassen met een wapen. De instructeur maakt hiervoor gebruik van twee pistoolmitrailleurs die op richtbokken zijn geplaatst en op 10 m afstand op de onderzijde van een vierkant mikpunt (4 x 4 cm) juist zijn gericht. Hij laat de leerlingen zien hoe het wapen gericht is (fig. 6).
- (5) Vervolgens worden op een vijftal richtbokken de wapens van de leerlingen geplaatst welke deze zelf zuiver moeten richten op een mikpunt (4 x 4 cm). De instructeur controleert en laat de leerlingen elkaar onderling controleren.

Figuur 6. Juist gericht wapen op richtbok

Figuur 7. Leerling moet wapen zelf richten

- (6) Het voorgaande wordt herhaald op halfronde mikpunten van 7 cm (latten omdraaien).

Opmerking:

1. Een mikpunt is een duidelijk te onderscheiden figuur van een bepaalde vorm, dat de schutter behulpzaam moet zijn bij het nemen van het richtpunt. Het richtpunt is dan een punt van het mikpunt of een punt t.o.v. het mikpunt. Bij de opleiding worden de volgende mikpunten als instructiemiddelen gebruikt:
 - a. mikpunten van 4 x 4 cm voor het eerste richten op 10 m afstand;
 - b. halfronde mikpunten van 7 cm doorsnede, eveneens voor het richten op 10 m afstand;
 - c. hulpdoelschijfjes, voorzien van een halfrond mikpunt van 7 mm doorsnede (zie punt 11);
 - d. richtschijfjes, voorzien van een halfrond mikpunt van 7 mm doorsnede voor de controle op het richten en afdrukken op 1 m afstand (zie punt 11).
2. Het richten op een vierkant mikpunt van 4 x 4 cm is voor de leerling nog gemakkelijker, aangezien dit mikpunt op 10 m afstand nagenoeg even breed wordt gezien als de bovenzijde van de korrel. Het richten op het halfrond mikpunt van 7 cm doorsnede dwingt de man het midden van de onderkant te schatten.
3. Leerlingen die moeite hebben met het sluiten van het linkeroog moeten voorlopig dit oog met de hand bedekken; door een intensieve beoefening moeten dergelijke leerlingen leren het linkeroog te sluiten.
4. Door de man reeds nu de richtmethode te leren, wordt bereikt, dat hij bij de instructie van de schiethouding deze volledig, dus met inbegrip van het richten, kan toepassen.

8. De instructie in de liggende schiethouding vrije hand en opgelegd

a. Doel

De man de liggende schiethouding vrije hand en opgelegd te leren, opdat hij na het afdrukken en richten in deze houdingen te hebben leren uitvoeren, zo snel mogelijk daadwerkelijk kan schieten.

b. Gegevens

Deel III, Hoofdstuk III, punten 5, 6 en 9.

c. Instructiemiddelen

Per leerling een pistoolmitrailleur, twee (gedeeltelijk) gevulde zandzakken, half-ronde mikpunten van 7 cm doorsnede (staanders en latten).

d. Uitvoering

- (1) De instructeur legt kort, doch duidelijk de noodzaak van de juiste schiethouding uit.
- (2) Hij demonstreert de liggende schiethouding vrije hand (deel III, fig. 2) en wijst op de belangrijkste punten. Hierna laat hij de leerlingen de liggende schiethouding aannemen en controleert deze globaal op grove fouten.
- (3) Vervolgens verdeelt hij de klas in twee gelijke groepen en laat deze elkaar beurtelings op de uitvoering van de volgende punten controleren:
 - (a) stabiliteit van het wapen, het plaatsen van de kolf in de schouder, de juiste plaats van de linkerhand en de stand van de ellebogen;
 - (b) de houding van het lichaam achter het wapen;
 - (c) de stand van het hoofd en de afstand van het oog tot de oogdop.
 Na elke controle bespreekt de instructeur de gemaakte fouten. Tenslotte laat hij door de twee groepen de houding in zijn geheel afwisselend beoefenen en controleren waarbij ook aandacht wordt besteed aan de details.
- (4) Vervolgens wordt op overeenkomstige wijze, de liggende schiethouding opgelegd geïnstrueerd en beoefend (fig. 5).
 - De instructeur wijst erop dat deze houding voortkomt uit de liggende schiethouding (vrije hand), met dien verstande dat de linkerhand wordt ondersteund.
 - Hij let er speciaal op, dat de linkerhand stevig op de dekking wordt gedrukt.
- (5) Wanneer de leerlingen de liggende schiethouding (vrije hand en opgelegd) beheersen moeten zij het afdrukken en richten in deze houding beoefenen. Hierbij moeten zij zich voornamelijk concentreren op de houding en de juiste manier van afdrukken; het richten geschiedt voorlopig min of meer globaal. De beoefening van het afdrukken geschiedt op de in punt 6 aangegeven wijze. Tijdens de vaardigheidsoefeningen wordt het beoefenen van de liggende schiethouding en het afdrukken en richten in deze houding voortgezet tot een grote vaardigheid is verkregen.

Opmerking:

1. De hoogte van de als ondersteuning te gebruiken zandzakken moet in overeenstemming zijn met de bouw van de man.
2. Het beoefenen van deze houdingen en het richten en afdrücken in deze houdingen worden bij de vaardigheidsoefeningen voortgezet.
3. Steeds moet in het oog worden gehouden, dat een juiste aan de man aangepaste schiethouding één van de onmisbare elementen is van het schieten.

9. De instructie in het vullen van het patroonmagazijn, het laden, het ontladen, ~~het halfladen~~ en de wapeninspectie

a. Doel

De leerlingen de behandeling van het wapen te leren, voor zover dit noodzakelijk is voor het elementair schieten.

b. Gegevens

Deel III, Hoofdstuk V.

c. Instructiemiddelen

Per leerling een pistoolmitrailleur; 5 exercitiepatronen; een patroonmagazijn; een magazijnvuller.

d. Uitvoering

- (1) De instructeur stelt de klas op in een open carré of V-formatie. Hij demonstreert het vullen van een magazijn met behulp van een vuller en laat dit vervolgens door de leerlingen beoefenen. Vervolgens demonstreert hij het ledigen van een magazijn en laat dit beoefenen.
- (2) Hierna demonstreert de instructeur het vullen van een magazijn met de hand en laat dit beoefenen.
- (3) De instructeur legt nu uit wat onder laden, ontladen ~~en halfladen~~ wordt verstaan. Hij demonstreert het laden, laat dit uitvoeren en controleert de uitvoering. Vervolgens demonstreert hij het ontladen, laat dit uitvoeren en controleert de uitvoering. Vervolgens laat hij het laden en ontladen beoefenen.
- (4) De instructeur wijst er met nadruk op in welke gevallen de vuurregelaar op veilig („S”) moet worden gesteld. Hierna wordt de wapeninspectie gedemonstreerd en bij herhaling beoefend.
- (5) De instructeur legt de bedoeling van het bevel STOP. STOP. STOP uit en laat de uitvoering beoefenen.

Opmerking:

1. Vaardigheid in het behandelen van wapen en munitie is onontbeerlijk voor de gevechtsschutter. Daarom moet door een voldoende beoefening en voortdurende controle en correcties (ook op de schietbaan) de vereiste vaardigheid worden bereikt.
2. De uitvoering en het beoefenen van het laden en ontladen geschiedt in de liggende houding (vrije hand en opgelegd).

10. Het KSO-schieten (liggend opgelegd)

a. Doel

Alvorens de schietoefeningen in de liggende houding te laten schieten, te controleren in hoeverre de leerlingen het afdrukken in combinatie met richten (globaal) beheersen.

b. Gegevens

Deel IV, Hoofdstuk IV, punten 24 en 25.

c. Instructiemiddelen

KSO-geweren en munitie; schietschijf nr 761; KSO-groeperingsring; richtcontroleurs.

d. Uitvoering

- (1) De instructeur legt uit wat de bedoeling is van deze schietoefening, n.l. een zo juist mogelijke uitvoering van de afdruktechniek gecombineerd met globaal richten. Hij legt er de nadruk op dat de leerlingen de volledige aandacht moeten schenken aan het afdrukken.
- (2) Hij laat de leerlingen liggend 5 patronen schieten op 10 m afstand, voorafgegaan door 3 schoten voor kennismaking. Om de juiste techniek zo goed mogelijk te doen uitvoeren, geschiedt bij deze oefening het afdrukken op aanwijzing van de instructeur ADEMHALEN - AFDRUKKEN - EEEEEEN.
Hij controleert de verrichtingen van de man en wel de houding, het afdrukken en het richten.
- (3) Bij deze schietoefeningen wordt, gezien de globale wijze van richten, een ruime eis gesteld v.w.b. de maximum grootte van de groep die de man schiet n.l. 6 cm.
De leerlingen worden voornamelijk beoordeeld op:
 - (a) houding;
 - (b) afdruktechniek.
 De uitslag van de oefening moet worden aangetekend in het Rimo-boekje.

Opmerking:

Wanneer uit het KSO-schieten blijkt dat de leerlingen voldoende vaardigheid bezitten, wordt een soortgelijke oefening op de schietbaan geschoten met normale munitie. Voorafgaande hieraan leert de man echter de organisatie en de dienst op de schietbaan. Dit laatste kan op de eerste schietdag plaatsvinden, onmiddellijk voorafgaande aan het schieten.

11. De instructie in het richten (vervolg)

a. Doel

De man ervaring te doen verkrijgen in het zuiver richten door:

- (1) een groep van drie punten te laten aangeven;
- (2) het richten te laten beoefenen in de liggende houding opgelegd en vrije hand.

b. Gegevens

Deel III, Hoofdstuk IV.

c. Instructiemiddelen

5 richtbokken; 5 hulpdoelschijfjes; vellen wit papier; tien richtschijfjes; 20 gedeeltelijk gevulde zandzakken (per ± 20 man); KSO-groeperingsringen.

d. Uitvoering

- (1) De instructeur herhaalt in het kort de uitleg van de richtregel.
- (2) Hij laat de leerlingen (5 tegelijk) met op richtbokken geplaatste pistoolmitrailleurs richten op de hierna aangegeven wijze:
Op ± 10 m afstand van een verticaal opgehangen stuk papier wordt het wapen op een willekeurige plaats op het papier gericht. De leerling moet nu zeggen op welk punt hij is gericht. Hiertoe wordt op aanwijzingen (handbewegingen) van de leerling door een helper (andere leerling), een hulpdoelschijfje over het papier bewogen tot de man aangeeft, dat het mikpunt zich op de juiste plaats bevindt (fig. 8); het juiste richtpunt is de middenonderkant van het mikpunt.

Figuur 8. Het gebruik van het hulpdoelschijfje

Nadat de leerling gericht heeft gemeld, zet de helper een voor de leerling onzichtbaar stipje op het papier op de plaats waar de middenonderkant van het mikpunt zich bevindt. De leerling moet deze handeling nog tweemaal herhalen. Wanneer de op deze wijze verkregen stipjes ten hoogste 1 cm uit elkaar liggen is de vereiste nauwkeurigheid bereikt.

- (3) Vervolgens laat de instructeur het richten beoefenen in de liggende schiethouding opgelegd. Dit geschiedt op een richtschijfje dat op één meter afstand voor de korrel wordt geplaatst. De instructeur controleert de richting en laat vervolgens de leerlingen elkaar controleren (zie ook fig. 9).
- (4) Hierna laat de instructeur het richten beoefenen in de liggende schiethouding vrije hand (zie fig. 9).

Figuur 9. Controle op het richten d.m.v. richtschijfjes

Opmerking:

1. Heeft de leerling teveel tijd nodig om te richten, dan onderbreekt de instructeur het richten ter voorkoming van overmatige vermoeidheid.
2. De instructeur ziet erop toe dat de hoogte van de richtschijfjes wordt aangepast aan de houdingen van de leerlingen.

12. De instructie in richten, afdrukken en waarnemen van de richting bij het afgaan van het schot in de liggende schiethouding opgelegd

a. Doel

- (1) De man het combineren van afdrukken en richten te leren.
- (2) Het melden van het schot en de richting bij het afgaan van het schot in te leiden.

b. Gegevens

Deel III, Hoofdstuk IV, punt 17.

c. Instructiemiddelen

Per leerling een pistoolmitrailleur; patroonmagazijn; tien richtschijfjes en 20 gedeeltelijk gevulde zandzakken voor 20 leerlingen.

d. Uitvoering

(1) De instructeur verdeelt de klas in twee gelijke groepen en laat één groep de liggende schiethouding opgelegd aannemen.

Nadat de richtschijfjes zijn geplaatst moet de man (op aanwijzing) afdrukken en tegelijk zo zuiver mogelijk richten. Hierbij moet in het bijzonder op de ademhaling worden gelet.

De instructeur wijst er met klem op dat het richten en afdrukken moet worden onderbroken wanneer de man in ademnood raakt of het oog vermoeid wordt. De tweede groep controleert door het richtschijfje de richting (zie ook fig. 9). Hierna wisselen de groepen en wordt het voorgaande herhaald.

(2) De instructeur maakt duidelijk waarom het noodzakelijk is, dat de schutter weet waarop hij gericht was op het moment dat het schot afgang (door het schot heenzien).

Hij leert hem de richting te melden. De leerlingen achter het richtschijfje controleren of de juiste richting wordt gemeld. Indien hierbij wordt geconstateerd dat een leerling niet gericht was op het ogenblik dat het schot afgang, is dit het juiste moment om hem te vragen waarop hij wel was gericht.

Leerlingen die deze stof niet begrijpen worden geholpen, doordat de instructeur de monding van het wapen zodanig beweegt, dat belangrijke afwijkingen ontstaan; de leerling moet de richting van de afwijking noemen.

(3) De instructeur laat het voorafgaande veelvuldig tijdens de vaardigheidsoefeningen beoefenen; het afdrukken aanvankelijk nog op aanwijzingen, later zelfstandig.

Opmerking:

1. Bij de controle moeten zoveel mogelijk richtschijfjes worden gebruikt (zie ook fig. 9); deze moeten op zodanige hoogte worden geplaatst, dat de schutter zijn normale schiethouding kan behouden.

2. Er moet tegen worden gewaakt, dat de leerlingen gemakshalve doch ongemotiveerd **GERICHT** melden, ook wanneer zij de richting niet hebben waargenomen.

Het is aan de instructeur om te voorkomen dat de leerlingen uit angst of valse schaamte niet durven te melden **NIET GEZIEN**.

13. KSO-schieten (liggend opgelegd)

a. Doel

Alvorens de schoolschietoefeningen in de liggende houding te gaan schieten, d.m.v. KSO-schieten te controleren in hoeverre de man het afdrukken en waarnemen van de richting beheerst.

b. Gegevens

Deel IV, Hoofdstuk II, punt 10 en Hoofdstuk IV, punten 24 en 25.

c. Instructiemiddelen

KSO-geweren; schietschijf 761; KSO-groeperingsring; richtcontroleurs.

d. Uitvoering

- (1) De instructeur legt uit wat onder een groep wordt verstaan en verklaart de bedoeling van groeperend schieten. Hij legt de nadruk op het handhaven van hetzelfde richtpunt en het juiste richtbeeld.
- (2) Hij laat de leerlingen liggend met 5 patronen een groep schieten op 10 m afstand. Hij controleert de verrichtingen van de man tijdens het schieten en wel de houding, het afdrukken en het richten. Hij ziet erop toe dat de man zijn schoten meldt. Na het schieten van de groep wordt op een nieuwe schijf nogmaals met 5 patronen een groep geschoten.
- (3) De instructeur bepaalt de grootte en de ligging van de groepen. De man heeft voldaan wanneer de groepen niet groter zijn dan 4 cm en het middelste trefpunt (mtp) van beide groepen niet meer dan 2 cm van elkaar liggen. Hij laat de man wanneer hij niet heeft voldaan overschieten. Wanneer echter blijkt dat tengevolge van grote fouten van de schutter de groep belangrijk groter is dan 4 cm, dan wel de beide groepen ver uit elkaar liggen, moet de man voor het overschieten een aanvullende instructie worden gegeven.

Opmerking:

1. Normaal zal het constateren van essentiële fouten en het niet voldoen aan de vereiste groep samengaan. Wanneer het echter niet mogelijk is een slechte groep terug te brengen tot bepaalde fouten, laat men de man nogmaals schieten, waarbij het aannemen van de juiste houding als het richten en afdrukken op beknopte, duidelijke aanwijzingen geschiedt.
2. De resultaten van deze oefening moeten worden aangetekend in het Rimo-boekje van de man.
3. Aan deze oefening moet zijn voldaan avorens de man op de schietbaan de overeenkomstige liggende schoolschietoefeningen schiet.
4. De KSO-geweren moeten vooraf zuiver zijn gecorrigeerd voor de afstand 10 m (richtpunt - trefpunt); hierdoor kan nauwkeurig worden gecontroleerd of de leerlingen het juiste richtbeeld gebruiken.

14. De instructie in het bepalen van het richtpunt

a. Doel

De man het richtpunt op stilstaande gevechtsdoelen te leren bepalen.

b. Gegevens

Deel III, Hoofdstuk IV, punten 12, 14 en 16.

c. Instructiemiddelen

Richtcontroleurs; romp- en borstschijven.

d. Uitvoering

- (1) De instructeur maakt duidelijk, dat wanneer geen viziershot wordt afgegeven, een richtpunt moet worden gekozen dat niet samenvalt met het gewenste trefpunt.
- (2) Hij leert de man hoe met gevechtvizier wordt gericht op stilstaande doelen, naderende of zich verwijderende levende doelen op verschillende afstanden tot 100 m.
- (3) Hij laat de man het bovenstaande beoefenen op figuurschijven op afstanden tot ± 100 m.
Hiertoe verdeelt hij de klas in twee groepen, welke elkaar beurtelings controleren (richtcontroleurs).
- (4) Het bovenstaande wordt herhaald, waarbij nu tevens met de invloed van de wind rekening moet worden gehouden.

Opmerking:

In deze fase worden de figuurschijven nog duidelijk zichtbaar opgesteld; om de controle mogelijk te maken moeten zij goed afsteken tegen de achtergrond (lichte achtergrond). Tijdens de velddienst wordt de beoefening voortgezet op doelen die in het terrein min of meer verdekt staan opgesteld.

HOOFDSTUK III

GEVECHTSSCHIETOPLEIDING

15. De instructie in het herladen, het bijladen en herhaling van de behandeling van het wapen

a. Doel

De leerlingen te oefenen in de handelingen voor, tijdens en na het vuren.

b. Gegevens

Deel III, Hoofdstuk V.

c. Instructiemiddelen

Per leerling een pistoolmitrailleur; exercitiepatronen; twee patroonmagazijnen; magazijnvuller.

d. Uitvoering

- (1) De instructeur demonstreert en verklaart het herladen en laat vervolgens de leerlingen de handelingen gezamenlijk op aanwijzingen uitvoeren.
- (2) De instructeur demonstreert en verklaart het bijladen.
Hij laat de leerlingen deze handelingen op aanwijzingen uitvoeren. Hij wijst erop dat na het verwisselen van het magazijn normaal kan worden doorgevoerd, omdat de afsluiter in de achterste stand is blijven staan.
- (3) Vervolgens laat de instructeur beoefenen:
 - (a) het vullen van een patroonmagazijn;
 - (b) het laden;
 - (c) het herladen;
 - (d) de storingsreactie;
 - (e) het bijladen;
 - (f) het ontladen;
 - (g) de uitvoering van het bevel STOP, STOP, STOP.
- (4) Hij legt de bedoeling uit van de verschillende vuurcommando's en laat de schutters deze commando's uitvoeren.

Opmerking:

Het is uitermate belangrijk dat de gevechtsschutter werktuigelijke vaardigheid bezit in de behandeling van het wapen. De beoefening moet dan ook tijdens de velddienst worden voortgezet.

16. Voorbereiding voor snelvuur

a. Doel

De man te oefenen in het betrekkelijk snel afgeven van een aantal schoten, waarbij het wapen in de aanslag blijft.

b. Gegevens

Deel III, Hoofdstuk VI, punt 24.

c. Instructiemiddelen

Per leerling een pistoolmitrailleur; patroonmagazijn; mondingsstop voor losse schoten; gedeeltelijk gevulde zandzakken; richtschijfjes en half ronde mijkpunten van 7 cm (staanders en latten); losse patronen.

d. Uitvoering

(1) De instructeur maakt de man het doel van snelvuur duidelijk.

(2) Hij verdeelt de klas in drie gelijke groepen.

Hij laat één groep in de liggende schiethouding opgelegd het snelvuur beoefenen. De schutter richt hierbij op het richtschijfje; de tweede groep controleert de uitvoering (zie ook punt 11 en fig. 9). De derde groep is behulpzaam bij het telkens spannen van het wapen. Het beoefenen wordt voortgezet tot de schutter vertrouwd is met een gemiddeld tempo van 7 à 8 schoten per 30 sec. Hierna wisselen de groepen en wordt het voorafgaande herhaald.

(3) Vervolgens laat de instructeur het snelvuur door de klas met losse munitie beoefenen, hierbij richten de schutters op halfronde mijkpunten van 7 cm welke op 10 m afstand zijn geplaatst.

Opmerking:

(1) Bij het beoefenen van het snelvuur moet de instructeur erop toezien dat de schutters voor het richten en afdrukken voldoende tijd krijgen, ten einde rukken aan de trekker te voorkomen. De helpers moeten dan ook onmiddellijk na het afdrukken het wapen weer spannen. Zij stellen zich daarom zodanig op, dat zij het oog en de rechterwijsvinger van de schutters kunnen zien.

(2) Het beoefenen dient gedurende korte perioden intensief te worden voortgezet.

Na de eerste instructie en een daarop volgende beoefening moet deze gedurende een korte periode worden herhaald, tot de vereiste vaardigheid is verkregen (vaardigheidsoefeningen).

(3) Wanneer de schutter het vereiste tempo heeft bereikt, moet hij door een voortgezette beoefening (vaardigheidsoefeningen) en daadwerkelijk schieten uiteindelijk de vaardigheid in het afgeven van snelvuur verkrijgen.

17. De instructie in de houding voor het vuren van de heup

a. Doel

De man de houding voor het vuren van de heup te leren, opdat hij na een veelvuldige beoefening van deze houding daadwerkelijk van de heup kan vuren.

b. Gegevens

Deel III, Hoofdstuk III, punt 10.

c. Instructiemiddelen

Per schutter een pistoolmitrailleur; rompschijven.

d. Uitvoering

(1) De instructeur legt kort, doch duidelijk het doel van het heupvuur uit.

- (2) Hij demonstreert de houding en wijst op de belangrijkste punten.
Hij laat de houding met het wapen tegen de heup aannemen en controleert deze. Zo nodig demonstreert hij de details van de houding opnieuw, controleert en verbetert totdat een juiste uitvoering wordt bereikt.
- (3) De instructeur moet in het bijzonder aandacht schenken aan (deel III, fig. 7 en 8):
- een gemakkelijke stevige stand van de voeten;
 - de juiste stand van de loop t.o.v. het recheroog en de voorzijde van het lichaam.
- (4) Nadat door een grondige beoefening de houding juist wordt aangenomen, demonstreert de instructeur hoe het veranderen van richting moet gebeuren. Hij laat de leerlingen dit beoefenen op opgestelde rompschijven.

Opmerking:

Het controleren van de richting kan als volgt gebeuren:

- de instructeur fungeert zelf als doel (b.v. knielend);
- de opgestelde rompschijven worden in het midden voorzien van een gaatje, waardoor de instructeur de richting waarneemt (schijven op de juiste hoogte opstellen);
- de leerlingen oefenen in paren, waarbij zij beurtelings als doel optreden of gebruik maken van de rompschijf en zo de ander controleren.

18. Het KSO-schieten van de heup

a. Doel

- (1) Alvorens de schietoefeningen van de heup te gaan schieten te controleren in hoeverre de leerlingen het vuren van de heup (richten op gevoel) beheersen.
- (2) Het vergroten van de vaardigheid in het richten op gevoel.

b. Gegevens

Deel IV, Hoofdstuk IV, punt 24 en Hoofdstuk V, punt 28.

c. Instructiemiddelen

KSO-wapens; munitie en rompschijven.

d. Uitvoering

- (1) De instructeur laat de leerlingen op 10 m afstand 5 patronen schieten op een rompschijf.
Hij controleert ieder schot en verbetert zo nodig de houding van de schutter. Vervolgens laat hij de leerlingen nogmaals 5 patronen schieten.
De schutter heeft voldaan, wanneer van deze 5 schoten er 4 op het doel liggen.
- (2) De instructeur laat de leerlingen, die niet voldoen aan de eis, overschieten tot het gewenste resultaat is bereikt.

Opmerking:

Aangezien bij het heupvuur het schieten met normale munitie voor de man niet veel moeilijker zal zijn dan het schieten met KSO-munitie, is dit laatste tevens een zeer goed middel om vaardigheid in het heupvuur aan te kweken. Afhankelijk van de omstandigheden moet het schieten met KSO-munitie dan ook worden herhaald.

Het KSO-schieten mag echter niet in de plaats komen van de schietoefeningen met normale munitie.

19. De instructie in de knielende en staande schiethouding

a. Doel

De man de knielende en staande schiethouding vrije hand te leren, opdat hij na het afdrukken, richten en de behandeling van het wapen in deze houding te hebben beoefend ook in deze houdingen kan gaan schieten.

b. Gegevens

Deel III, Hoofdstuk III, punten 7 en 8.

c. Instructiemiddelen

Per leerling een pistoolmitrailleur; richtschijfjes resp. halfronde mikpunten van 7 cm doorsnede (staanders en latten); exercitiepatronen en richtcontroleurs.

d. Uitvoering

(1) De instructie in deze schiethoudingen geschiedt zoals in punt 8 is omschreven. Wanneer de schiethoudingen worden beheerst, wordt in deze houdingen het richten en afdrukken beoefend en gecontroleerd (op de wijze als in de punten 8 en 12 omschreven) (fig. 10).

Ook het laden en ontladen in deze houdingen wordt beoefend (punt 9).

Opmerking:

Ook deze schiethoudingen moeten veelvuldig worden beoefend (fig. 10). Een goede gelegenheid hiervoor zijn de velddienstoefeningen, waarbij de man meermalen één van deze houdingen zal moeten aannemen; dit is dan voor de instructeur telkens weer een gunstige gelegenheid om eventuele fouten te verbeteren en de vaardigheid op te voeren. Hierbij moeten ook de knielende en staande schiethoudingen opgelegd worden beoefend.

20. De instructie in het vuren op zijwaarts bewegende doelen

a. Doel

De man voor te bereiden op het vuren op zijwaarts bewegende doelen.

Figuur 10. Het beoefenen van de knielende schiethouding

b. Gegevens

Deel III, Hoofdstuk VI, punt 28.

c. Instructiemiddelen

Richtbokken; figuurschijven; richtcontroleurs.

Per leerling een wapen met patroonmagazijn.

d. Uitvoering

- (1) De instructeur legt uit, hoe wordt gericht op doelen die zich zijwaarts bewegen.
- (2) Hij plaatst op een afstand van ongeveer 50 m voor een richtbok een figuurschijf. Hij laat aan het op de richtbok geplaatste wapen zien, hoe moet worden gericht op een lopende en snel lopende man. Hij herhaalt dat voor 100 m.
- (3) Hij laat de leerlingen daarna zelf het wapen in de juiste richting brengen voor de gevallen genoemd onder (2) en controleert dit.
- (4) Hij laat de klas daarna het richten en afdrücken op bewegende doelen beoefenen door enkele leerlingen, op verschillende afstanden in het terrein, als bewegende doelen te laten optreden.

Aangezien bij deze beoefening op levende doelen wordt gericht mogen nimmer exercitiepatronen worden gebruikt.

Opmerking:

Het beoefenen van het richten op bewegende doelen zal gedurende de verdere opleiding moeten worden herhaald, ten einde uiteindelijk te bereiken, dat de schutters werktuigelijk de juiste afstand gaan voorrichten.

21. Het voltooien van de schietopleiding tijdens de velddienst

- a.* De schietopleiding is pas dan voltooid als de geleerde vaardigheden in het terrein, onder omstandigheden die het gevecht zoveel mogelijk nabij komen, kunnen worden toegepast.
- b.* Tijdens de velddienst moet dan ook min of meer parallel met de schietopleiding het volgende veelvuldig worden beoefend:
 - (1) het aannemen van de liggende schiethouding opgelegd en het aanpassen van deze houding aan het terrein (punt 8);
 - (2) de handelingen met het wapen voor en na het schieten (punt 9);
 - (3) het opsporen van gevechtsdoelen en het bepalen van het richtpunt (inclusief het uitschakelen van zijwind) (punt 14); hierbij worden zowel gevechtsschijven als levende doelen (leerlingen) gebruikt; deze laatsten worden gedekt (en gemaskeerd) opgesteld en komen op een sein van de instructeur gedeeltelijk te voorschijn; de instructeur laat de leerlingen de doelen opsporen, de afstand schatten en vraagt waarop moet worden gericht (controleren d.m.v. richtcontroleurs);
 - (4) het aannemen van de liggende schiethouding vrije hand en het aanpassen van deze houding aan het terrein (punt 8);

- (5) de houding voor het vuren van de heup en het snel van de heup richten op plotseling verschijnende doelen (punt 17);
 - (6) het aannemen van de andere schiethoudingen (knielend en staand) al dan niet opgelegd en aanpassen aan het terrein (schuttersputten) (punt 19);
 - (7) het opsporen van doelen bij duisternis en het leren richten op deze doelen (dit laatste bij daglicht beoefenen op gevechtsschijven) (deel III, punt 27);
 - (8) het richten op zijwaarts bewegende doelen (ook dit geschiedt weer op soortgelijke wijze als is omschreven onder (3) (punt 20).
- c. De voorbereiding van deze oefeningen door de instructeur moet zodanig zijn dat:
- (1) zoveel mogelijk gevechtssomstandigheden worden verondersteld of nagebootst, opdat de leerling de noodzaak van de beoefening leert begrijpen;
 - (2) zodanig gebruik kan worden gemaakt van het terrein en de aanwezige middelen, dat de leerlingen zoveel mogelijk bezig zijn en door veelvuldige intensieve oefening een hoge graad van vaardigheid bereiken.

V-CIE.NL

AFDELING II — HET SCHIETEN**HOOFDSTUK IV****ELEMENTAIRE SCHIETOEFENINGEN****22. Doel**

Het doel van deze oefeningen is voornamelijk het controleren of de tijdens de instructie onderrichte (en beoefende) elementaire vaardigheid werkelijk is bereikt. Hiernaast dienen zij uiteraard tevens om de schietvaardigheid op te voeren tot het gewenste peil.

De maatstaf voor de vaardigheid van de leerling-schutter is de groep die hij schiet.

23. Het groeperen

Indien de schutter een aantal schoten achter elkaar afvuurt met hetzelfde richtpunt, zullen deze schoten niet hetzelfde trefpunt hebben, maar een zekere spreiding vertonen als gevolg van richt- en/of afdrufkfouten.

Deze spreiding is maatgevend voor de geoefendheid van de schutter.

Om de spreiding met voldoende juistheid te kunnen vaststellen worden als regel 5 schoten afgevuurd die een trefferbeeld vormen, hierna dient de groep te worden genoemd.

Uit het bovenstaande volgt dat naarmate de geoefendheid toeneemt de groep kleiner zal worden.

Om bovendien zekerheid te hebben dat een schutter steeds met hetzelfde (juiste) richtbeeld schiet, bestaat groeperen uit het schieten van twee groepen achter elkaar, waarbij tevens als eis wordt gesteld dat deze groepen nagenoeg op dezelfde plaats liggen.

24. Het KSO-schieten

Ook bij een zeer goede instructie kan niet zonder meer worden aangenomen, dat de leerlingen voldoende elementaire vaardigheid bezitten om over te gaan tot daadwerkelijk schieten.

Ten einde zeker te stellen dat zij rijp zijn voor het zeer tijdrovende schieten met normale munitie op de schietbaan wordt eerst KSO (met klein kaliber munitie op korte afstand) in de kazerne geschoten.

De voordelen zijn:

- a. kost betrekkelijk weinig tijd;
- b. resultaten zijn direct waarneembaar door de instructeur en schutter;
- c. de prestaties van de schutters worden niet beïnvloed door angst voor knal en terugstoot, wat een juiste waardering van zijn elementaire vaardigheid mogelijk maakt.

Uiteraard bestaat het KSO-schieten uit groeperen. Gezien de belangrijke plaats die dit schieten in de opleiding inneemt zijn de oefeningen als instructie-onderwerp in het lesplan verwerkt (punten 10, 13 en 18).

25. Het schieten op 25 en 100 m

- a. De elementaire schietoefeningen op 25 m en 100 m zijn ook weer groeperings-oefeningen.

De schutter richt op een gevechtsschijf, welke op een voldoende grote achtergrond is aangebracht; het richtpunt is midden doel. De oefeningen zijn een controle op de tijdens de verschillende fasen van de elementaire opleiding beoogde vaardigheden.

- b. Allereerst wordt op 25 m gecontroleerd in hoeverre de leerling-schutter de houding en het afdrukken beheerst (nauwkeurig richten wordt nog niet geëist). De schutter moet hierbij tevens wennen aan knal en terugstoot.

Deze oefening wordt voorafgegaan door een overeenkomstige KSO-oefening (zie punt 10).

- c. (1) Na een grondige instructie in het richten wordt op 25 m gecontroleerd in hoeverre het richten met het juiste richtbeeld wordt beheerst.

Ook deze oefening wordt weer voorafgegaan door een overeenkomstige KSO-oefening.

- (2) Aangezien bij deze schietoefening de vaardigheid in het elementaire schieten (houding, afdrukken en richten) tot uiting moet komen, is het duidelijk dat alle schutters aan de gestelde eis moeten voldoen, wil de verdere schietopleiding resultaat opleveren. Schutters, voor wie de eis te zwaar blijkt te zijn, hebben niet voldoende vaardigheid en moeten door een herhaalde instructie en beoefening op het vereiste peil worden gebracht en vervolgens door het wederom schieten van de oefening hun vaardigheid bewijzen.

Hierbij zal veelal blijken dat de fouten zijn veroorzaakt door het niet constant met het juiste richtbeeld richten.

- (3) Nadrukkelijk moet worden gesteld dat de instructeur, die bij deze oefening genoegzaam neemt met niet volledig voldoen aan de eis, een bron van moeilijkheden schept voor de verdere schietopleiding en niet voldoet aan zijn opdracht om werkelijke schietvaardigheid te kweken.

- (4) Uit het bovenstaande volgt, dat een aantal leerlingen deze oefeningen meermalen (telkens voorafgegaan door aanvullende instructie) zullen moeten schieten.

- (5) Schutters die voldoen aan de minimum eis kunnen overgaan tot groeperen/corrigeren op 100 m.

26. Groeperen/corrigeren

- a. *Doel*

Het doel van deze oefening is:

- (1) de vaardigheid van de schutter te verhogen door een grotere graad van juistheid in het groeperen te eisen;
- (2) door met zo groot mogelijke juistheid te groeperen, na te gaan of de richtmiddelen voor de gevechtsvizierstand zijn ingesteld en deze zo nodig te corrigeren.

b. Ligging van de groepen

Indien de ligging van de groepen eenzelfde afwijking vertoont t.o.v. het gewenste trefpunt is dit het gevolg van niet juist ingestelde richtmiddelen.

De ligging van een groep wordt als volgt vastgesteld door het bepalen van het middelste trefpunt (mtp):

— trek door een groep een horizontale en een verticale lijn zodanig dat aan weerszijden van elk van deze lijnen eenzelfde aantal schoten ligt.

Het snijpunt van deze lijnen is het mtp (zie fig. 11).

Voor een ervaren instructeur is het mogelijk het mtp van een groep die aan de eisen voldoet zonder meer vast te stellen.

c. Uitvoering

- (1) Indien het mtp van beide groepen nagenoeg dezelfde afwijking vertoont, wordt deze opgemeten.

De corrigeerschijf UZI (schijf 788 A) is voorzien van een witte cirkel (waarin een halfrond mikpunt); het mtp moet ongeveer in het midden van deze cirkel liggen.

- ligt het mtp te hoog : korrel omhoog;
- ligt het mtp te laag : korrel omlaag;
- ligt het mtp links : korrel naar links;
- ligt het mtp rechts : korrel naar rechts;

De korrel één hele slag draaien geeft op 100 m een verplaatsing van het mtp van ± 16 cm omhoog of omlaag; het verstellen van de korrel uit het midden naar uiterst rechts of links geeft een verplaatsing van het mtp van ± 60 cm naar links of rechts.

Figuur 11. Bepalen van het middelste trefpunt

- (2) Indien van de groep (welke voldoet aan de gestelde eis) minstens drie schoten binnen de witte cirkel liggen, is de pistoolmitrailleur in voldoende mate gecorrigeerd. Is dit niet het geval, dan worden de correcties aangebracht en worden nogmaals twee groepen geschoten; zo nodig wordt dit herhaald tot een juiste vizierinstelling is verkregen.
- (3) Indien bij het corrigeren, de man meer dan gemiddeld 30 patronen nodig heeft, zal over het algemeen gebleken zijn dat hij niet constant schiet en geen betrouwbare gegevens kunnen worden verkregen. M.a.w. hij beheerst de elementaire vaardigheden niet en heeft aanvullende instructie.

d. Nauwkeurigheid bij het corrigeren

Wil het corrigeren met de vereiste nauwkeurigheid plaatsvinden, dan moeten invloeden, welke de nauwkeurigheid beïnvloeden, uitgeschakeld worden:

- (1) de schutter schiet onder voor hem gunstige omstandigheden: goed zicht, geen helm en uitrusting, juiste houding;
- (2) de schutter schiet op de afstand waarvoor het vizier gecorrigeerd moet worden (100 m);
- (3) de voor het corrigeren belangrijke gegevens moeten zonder kans op vergissingen worden verkregen:
 - steeds 2 groepen schieten, ligging en afwijking door de schutter en hulp-instructeur persoonlijk waar te nemen;
 - de correcties worden, staande voor de schijf, door kader of wapenhersteller aangebracht.

VOORBEREIDING

HOOFDSTUK VI

GEVECHTSSCHIETOEFENINGEN

27. Liggend schieten op 100 m

- a. Deze oefeningen hebben tot doel:
 - (1) de schutter te leren schieten op verschillende soorten eenvoudige gevechtsdoelen;
 - (2) de algemene schietvaardigheid te verhogen.
- b. Tijdens deze oefeningen moet de schutter nauwlettend worden geobserveerd en zo nodig worden verbeterd, om te voorkomen dat hij zich geen foutieve wijze van schieten eigen maakt.

Een schutter die bij herhaling niet voldoet aan de gestelde eisen, beheerst de elementaire vaardigheden niet en moet worden terugverwezen naar de elementaire instructie.

28. Vuren van de heup

- a. Deze oefeningen hebben tot doel na een grondige voorbereidende instructie de schutters van de heup te leren vuren. Zij worden weer voorafgegaan door een overeenkomstige KSO-oefening (punt 18).
- b. Ook tijdens deze oefeningen is een nauwlettende waarneming door de instructeur noodzakelijk.

Er moet speciaal op worden gelet, dat voordat de man gaat schieten de richting van het wapen reeds zo goed mogelijk is; bovendien moet de schutter zich realiseren dat een ogenschijnlijk kleine correctie in de richting speciaal v.w.b. de zijdelingse richting reeds een betrekkelijk grote verplaatsing van de schoten geeft.

29. Knielend en staand schieten (vrije hand)

- a. Het doel hiervan is de schutter te oefenen in knielend en staand schieten tot max 50 m.
- b. Speciaal moet rekening worden gehouden met de opslag van de pistoolmitrailleur, bij het schieten in deze houdingen.

30. Schieten onder gevechtsumstandigheden in organiek verband

- a. Het doel van deze oefeningen is de verkregen schietvaardigheid te laten toepassen onder omstandigheden die het gevecht zoveel mogelijk benaderen.

- b.* Het is duidelijk dat deze oefeningen slechts dan het gewenste effect zullen hebben indien de voorgaande worden beheerst.
- c.* De schutter moet hierbij schietvaardigheid en terreinvaardigheid combineren.
- d.* De oefeningen in organiek verband zijn bestemd voor die eenheden, waar de pistoolmitrailleur een rol speelt bij de gebiedsnabijverdediging.
- e.* Uit het falen tijdens gevechtsschietoefeningen dient een ieder de conclusie te trekken dat aan het doel van de schietopleiding, het vormen van gevechtsschutters, niet is voldaan.

Y-CHE.NL

HOOFDSTUK VII

HET LEIDEN VAN SCHIETOEFENINGEN

31. Schietinstructeur

Normaal zal de baancommandant optreden als leider van de schietoefeningen (schietinstructeur).

De taak en de verantwoordelijkheid van de baancommandant is echter zeer omvangrijk (zie VS 2-1012 en VS 7-600); bovendien kan zijn ervaring v.w.b. het schieten onvoldoende zijn. Het is dan ook aanbevelingswaardig dat hij een deskundig officier of onderofficier als schietinstructeur aanwijst.

32. Taak van de schietinstructeur

De schietinstructeur is verantwoordelijk dat de beschikbare tijd, baancapaciteit en middelen zo doelmatig mogelijk worden gebruikt, opdat een zo groot mogelijke verhoging van de schietvaardigheid wordt verkregen.

33. Voorbereiding van het schieten

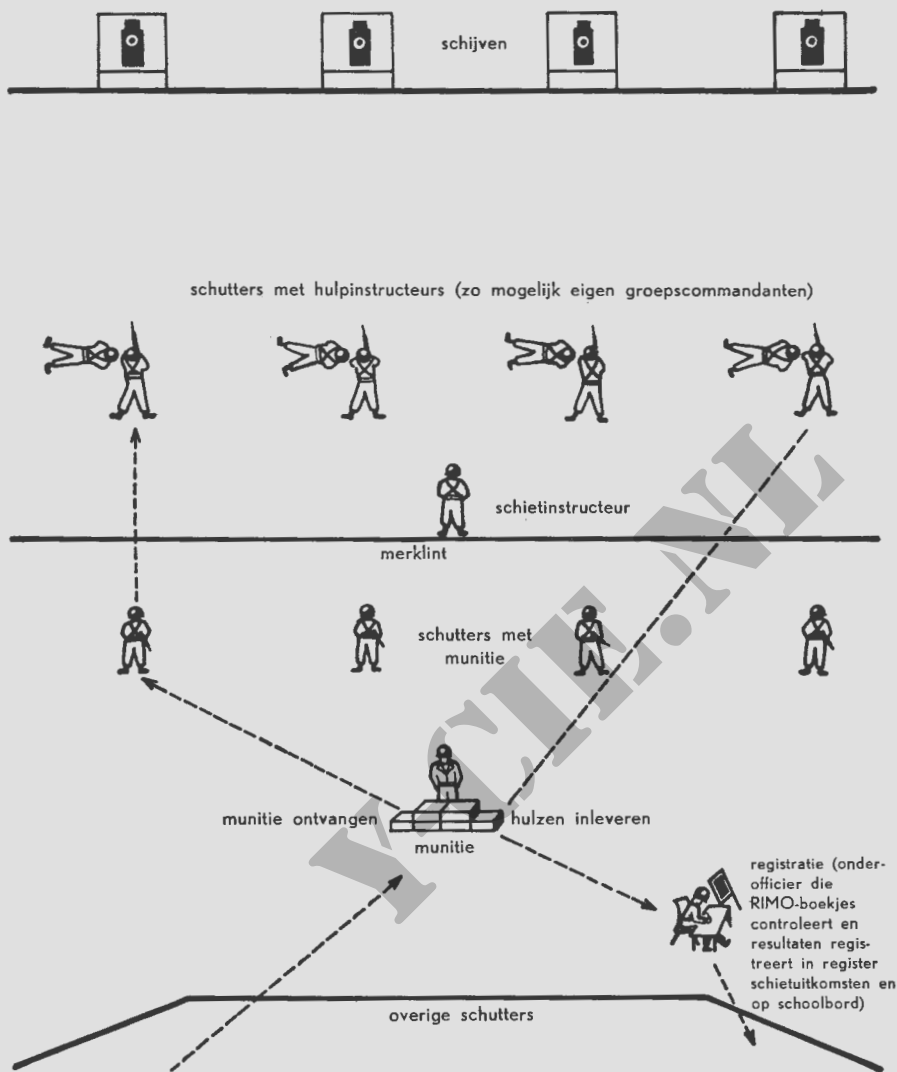
Om zijn taak te kunnen vervullen zal hij zich tijdig tevoren moeten beraden op:

- a. de te schieten oefening;
- b. de noodzaak om bepaalde schutters hun gevechtsvizierinstelling te doen controleren en corrigeren (nieuw verstrekte wapens, voorafgaande schietresultaten e.d.);
- c. de mogelijkheden van de schietbaan; indeling van de schutters en schietpunten;
- d. de benodigde middelen (munitie, schijven, verbindingsmiddelen);
- e. het aanwijzen van hulpinstructeurs (afhankelijk van de geoefendheid van de schutters worden deze ingedeeld op basis van één hulpinstructeur per één, twee of drie schutters).

34. Baanorganisatie (Fig. 12)

Bijzonder belangrijk voor een goed verloop van de schietoefening is de baanorganisatie; belangrijke punten zijn:

- a. orde en rust, speciaal in de omgeving van de schutters;
- b. zo weinig mogelijk tijdverlies bij het naar de schietpunten komen van de schutters en het verstrekken van munitie; de schutters hiertoe in series indelen en minstens

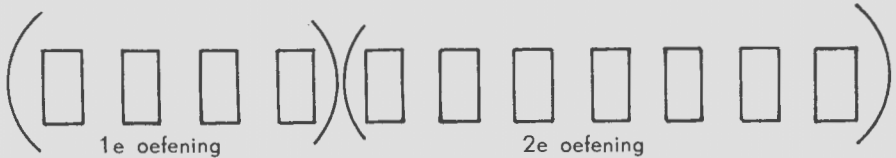

De schutters worden tevoren verdeeld in een aantal groepen, welk overeenkomt met het aantal vuurpunten. De schutters gaan op eigen initiatief op hun beurt via het munitiepunt naar hun opstellingsplaats achter het merklint.

Figuur 12. Organisatie op de schietbaan

één serie met munitie gereedstellen terwijl de voorafgaande gaat schieten; het verstrekken van munitie aan de hulpinstructeur geeft soms veel tijdswinst.

- c. (1) Indien de te schieten oefeningen dit mogelijk maken een deel van de beschikbare vuurpunten gebruiken voor een bepaalde oefening en een deel voor de volgende (fig. 13).

Figuur 13. Het schieten van twee verschillende oefeningen op één baan

De schutters die aan de eerste oefening hebben voldaan, gaan over naar de volgende oefening; de schutters die niet hebben voldaan schieten deze over, nadat allen de eerste oefening eenmaal hebben geschoten.

- (2) Afgezien van een zekere tijdsbesparing heeft deze gang van zaken nog de volgende voordelen:
- de goede schutters kunnen met de volgende oefening doorgaan, waardoor wordt voorkomen dat door lange tijd werkeloos wachten de belangstelling vermindert;
 - het vlot van de ene naar de andere oefening mogen overgaan wordt een soort premie op goed schieten, wat de minder goede schutters zal aansporen om zo goed mogelijke resultaten te behalen.

35. Optreden van de schietinstructeur tijdens het schieten

- a. Hij geeft voorafgaande aan de schietoefeningen de schutters, voor wie dit noodzakelijk is, gelegenheid de gevechtsvizierinstelling te controleren en doet deze zo nodig corrigeren.
- b. Hij instrueert, voorafgaande aan een schietoefening, het personeel in de waarnemingspost.
- c. Hij legt aan de schutters, die in een serie zijn opgesteld, de te schieten oefening kort en duidelijk uit en wijst hen op de speciale moeilijkheden van de betreffende oefening.
- d. Hij geeft geen commando's maar aanwijzingen, die door de schutters worden opgevolgd onder toezicht van de hulpinstructeurs.
- e. Bij oefeningen met een tijdslimiet geeft hij het begin van de beschikbare tijd aan door een korte fluitstoot en het einde door een aanhoudend fluitsignaal gedurende de laatste 2 sec.

- f. Hij vormt series van de onvoldoende schutters en geeft hen alvorens over te laten schieten een aanvullende instructie (zie ook punt 38).
- g. Hij bespreekt na een oefening met alle schutters de resultaten, die op een schoolbord zijn genoteerd.
- h. Hij ziet nauwlettend toe op de verrichtingen van de hulpinstructeurs.

36. Hulpinstructeur

- a. De schietinstructeur wijst hulpinstructeurs aan die hem bijstaan in het toezicht op de schutters; hierdoor is de schietinstructeur in staat zich met de algemene leiding van de schietoefeningen bezig te houden. De hulpinstructeurs zijn dus een verlengstuk van de schietinstructeur, die hen voor de uitvoering van hun taak nauwkeurig instrueert.
- b. Het inzetten van hulpinstructeurs is afhankelijk van de fase van de schietopleiding. Tijdens de elementaire schietopleiding is één hulpinstructeur per schutter noodzakelijk.
Naarmate de geoefendheid toeneemt kan met één hulpinstructeur per twee of drie schutters worden volstaan.
- c. Bij de inzet en instructie van hulpinstructeurs moet voorop staan dat de schutters uiteindelijk zelfstandig zullen moeten kunnen schieten. De activiteiten van de hulpinstructeurs zullen na verloop van tijd dan ook beperkt blijven tot waarneming van de betrokken schutters; zij zullen slechts dan ingrijpen indien de veiligheid of het juiste verloop van de oefening dit noodzakelijk maken.
Bij een verkeerde behandeling van het wapen (laden, ontladen, storingsreactie e.d.) moet niet de hulpinstructeur de handeling overnemen, maar moet hij de schutter zodanig corrigeren dat deze de handeling zelfstandig op de juiste wijze leert uitvoeren.
- d. Als hulpinstructeur treden onderofficieren of korporaals op. Zo nodig kunnen hiervoor ook goede soldaten worden aangewezen, in dit geval is een duidelijke, beperkte opdracht noodzakelijk.

37. Taak van de hulpinstructeur

- a. De hulpinstructeur neemt de verrichtingen van de schutter waar. Hij bevindt zich hiertoe links van de schutter met dien verstande dat hij uit diens gezichtsveld blijft.
- b. Naast de verplichtingen zoals omschreven in VS 2-1012, controleert hij de stand van de oogdop (100 m).
- c. Hij volgt met aandacht de uitleg van de betrokken schietoefening door de schietinstructeur.

- d. Hij treedt zodanig op dat de schutter op zijn gemak wordt gesteld, leidt hem niet af door onnodige aanwijzingen en gepraat en grijpt alleen dan in wanneer de veiligheid of het juiste verloop van de oefening in gevaar komt.
- e. Bij een verkeerde handeling aan het wapen wijst hij op de gemaakte fouten en laat de schutter deze handeling zelfstandig overdoen; ernstige tekortkomingen meldt hij aan de schietinstructeur.
- f. Bij onvoldoende schietresultaten geeft hij op aanwijzing van de baancommandant een aanvullende instructie (zie ook punt 38).

38. Maatregelen bij onvoldoende schietresultaten

Ook voor een ervaren (hulp)instructeur zal het moeilijk en zeer tijdrovend zijn de oorzaak van onvoldoende schietresultaten bij een bepaalde schutter op te sporen. Wordt dit op de schietbaan toch geprobeerd, dan zal hierdoor het tempo van het geheel zeer worden vertraagd. Bovendien wordt door een onjuiste uitspraak van de hulpinstructeur de schutter in verwarring gebracht.

Onvoldoende resultaten zijn steeds het gevolg van onjuistheden in houding, richten of afdrukken van de schutter, dan wel een afwijking aan het wapen. Een betere methode is dan ook de volgende:

- a. Op de eerste plaats wordt de schutter nogmaals nadrukkelijk doch beknopt gewezen op de juiste uitvoering van de houding, het richten en het afdrukken:
 - (1) laat de schutter de schoolse houding aannemen en controleer deze (speciaal de stabiliteit van het wapen en een gemakkelijke houding van de schutter);
 - (2) leg hem duidelijk uit hoe hij moet richten, wijs op de belangrijkste punten (juist richtbeeld; wapen niet overhellen);
 - (3) laat hem vervolgens op de juiste wijze afdrukken (ademhaling).
- b. Indien de op bovenstaande wijze gegeven aanvullende instructie geen betere schietresultaten oplevert, controleer dan of de richtmiddelen juist zijn ingesteld (corrigeren op 100 m).

AANHANGSEL I
OVERZICHT VAN DE SCHIETOPLEIDING EN DE SAMENHANG VAN
INSTRUCTIE, BEOEFENING EN SCHIETEN
A. ELEMENTAIRE SCHIETOPLEIDING

Instructie		Vaardigheidsoefeningen (periodes van 10 à 15 min)	Beoefening tijdens velddienst	Schiets- oefeningen
Wapenleer	Schietsopleiding			
Algemene eigenschappen	Afdrukken	Afdrukoefeningen	Aannemen liggende schiethouding, aan- passen aan het terrein Handelingen met het wapen voor en na het schietsen; storingsreactie	oefening 1
Uiteennemen en ineen- zetten	Richten	Afdrukoefeningen, richt- oefeningen		
Periodiek onderhoud en onderhoud voor en na het schieten	Liggende schiethouding vrije hand en opgelegd	Onderhoud onder toezicht Afdrukken, richten in de liggende schiethouding		
Storingsreactie	Laden, ontladen, wapen- inspectie			
	KSO-schietsen			
	Organisatie schietbaan			
Overig onderhoud	Richten (vervolg)	Afdrukken, richten in de liggende schiethouding opgelegd		
	Richten, afdrukken, waar- nemen van de richting	Idem, inclusief waarne- men van de richting		
	KSO-schietsen		oefening 2	
	Bepalen van het richtpunt		Opsporen van doelen en bepalen richtpunt	oefening 3 oefening 4

B. GEVECHTSSCHIETOPLEIDING

Schietsopleiding	Vaardigheidsoefeningen	Beoefenen tijdens velddienst	Schiets oefeningen
Herladen, bijladen, herhaling van de behandeling van het wapen	Herhaling behandeling van het wapen		
Voorbereiding tot snelvuur	Snelvuur	Liggende schiethouding vrije hand, aanpassen aan het terrein	oefening 5, 6 en 7
Vuren van de heup	Veelvuldig beoefenen van de houding vuren van de heup		oefening 8
KSO-schieten van de heup		Vuren van de heup op plotse-ling verschijnende doelen	oefening 9 en 10
Knielende en staande schiet-houding	Afdrukken en richten in knielende en staande schiet-houding	Aannemen knielende en staande schiethoudingen; aanpassen aan het terrein	oefening 11 en 12
Vuren op zijwaarts bewegende doelen		Richten op zijwaarts bewegende doelen	
		Het opsporen van doelen bij duisternis; richten bij duisternis	oefening 13 t/m 17
			oefening 21 t/m 28

AANHANGSEL II

SCHIETOEFENINGEN PISTOOLMITRAILLEUR UZI

ALGEMENE AANWIJZINGEN

1. Indeling schietoefeningen

- a. *Tabel 5/E*
Elementaire schietoefeningen (oefening 1 t/m 4).
- b. *Tabel 5/G*
Gevechtsschietoefeningen (oefening 5 t/m 20).
- c. *Tabel 5/A*
IAMV schietoefeningen, bestemd voor het opvoeren resp. onderhouden van de schietvaardigheid, als deel van de Individuele Algemene Militaire vorming (oefening 31 t/m 38).

2. Eenheden respectievelijk opleidingen waarvoor de oefeningen zijn bestemd

- a. *Opleidingseenheden*
Tabel 5/E, in de basisopleiding te schieten op de garnizoensschietbanen, tabel 5/G, oefening 5 t/m 12 op de garnizoensschietbanen en oefening 13 t/m 17 in het ISK.
N.B. Personeel dat in de basisopleiding niet met de ptlmitr UZI is opgeleid, schiet, voorafgaande aan oefening 5, oefening 2 en 3 van tabel 5/E.
- b. *Parate eenheden*
Tabel 5/A, in beginsel te schieten op de garnizoensschietbanen, gevolgd door tabel 5/G, oefening 13 t/m 20, te schieten in het ISK.
N.B. Personeel dat als gevolg van functieverandering met ptlmitr UZI wordt bewapend, schiet vooraf oefening 2 van tabel 5/E.
- c. *Personeel in vredesfuncties en tijdens cursussen*, mits bewapend met de ptlmitr UZI: tabel 5/A.

3. Tenue

De oefeningen 1 t/m 3 en 31 zonder helm en uitrusting, de oefeningen 4 en 5 met helm, de overige oefeningen in gevechtstenue 1e lijn.

4. Overschieten

Slechts wanneer na meermalen overschieten en ondanks aanvullende instructie blijkt, dat een schutter beslist niet beter kan, mag hij de volgende oefening schieten.

5. Het leiden van schietoefeningen

Voor taak schietinstructeur en hulpinstructeur zie punten 31 t/m 38.

6. Het corrigeren

Dit dient met de grootste nauwkeurigheid te geschieden (zie punt 26).

7. Registratie schietuitkomsten

Op de schietbaan worden de schietuitkomsten in het Register Schietuitkomsten (klad) en indien aan de gestelde eisen wordt voldaan, tevens in het RIMO-zakboekje aangetekend.

8. Classificatie eisen

Schutter 3e klas : voldoen aan oefening 4;
 2e klas : voor opleidingseenheden voldoen aan oefening 10;
 voor parate eenheden voldoen aan oefening 34;
 1e klas : voldoen aan oefening 38.

9. Afkortingen

BS	=	borstschijf	mtp	=	middelste trefpunt
CU	=	corrigeerschijf UZI	ogdl	=	ogenblikdoel
dl	=	doel	pat	=	patronen
es	=	enkel schot	rp	=	richtpunt
flsg	=	fluitsignaal	RS	=	rompschijf
gpr	=	groeperen	sch	=	schutter
instr	=	instructeur	stvh	=	staande vrije hand
jhvu	=	juistheidsvuur	svu	=	snelvuur
knvh	=	knielend vrije hand	trs	=	treffers
lgop	=	liggend opgelegd	vuvd	=	vuur verdelen
lgvh	=	liggend vrije hand	VS	=	valschijf
mag	=	(patroon) magazijn	vus	=	vuurstoten

PISTOOLMITRAILLEUR UZI

ELEMENTAIRE SCHIETOEFENINGEN

tabel 5/E

nr	oef	schijf	afstand in m	aantal pat	houding	eis	bijzonderheden
1	gpr (es)	CU (788A)	25	5	lgop	15 cm	Sch richt globaal, maar concentreert zich op het afdrucken
2	gpr (es)	CU (788A)	25	10 (2x5)	lgop	10 cm plaats mtp constant	Sch schiet twee groepen à 5 pat achter elkaar op twee schijven; hij richt nu zo nauwkeurig mogelijk; rp midden doel. Om aan de eis te voldoen moet het mtp van beide groepen (nagenoeg) op dezelfde plaats liggen.
3	gpr/cor- rigeren (es)	CU (788A)	100	20	lgop	30 cm 5 schoten op de schijf, waarvan min 3 schoten in de witte cirkel	Sch schiet twee groepen à 5 pat achter elkaar op 2 schijven; rp midden doel. Sch en hulpinstr nemen resultaat persoonlijk waar. Indien mtp van beide groepen dezelfde afwijking vertoont verstelt een kaderlid of wapenhersteller, staande voor de schijf, de richtmiddelen. Sch schiet wederom 2 groepen achter elkaar, ter controle van de aangebrachte correctie
4	jhvu sch 3e kl	RS (762)	100	5	lgop	4 trs	Rp midden dl

GEVECHTSSCHIETOEFENINGEN

tabel 5/G

nr	oef	schijf	afstand in m	aantal pat	houding	eis	bijzonderheden
5	voorbe- reiding tot svu	RS (762)	100	5	lgop	4 trs 25 sec	Rp midden dl; flsg
6	svu	RS (762)	100	10	lgop	7 trs = goed 5 trs = vold 30 sec	Rp midden dl; flsg
7	svu op ogdl	RS (762)	100	12 (2 mag à 6)	lgop	8 trs = goed 6 trs = vold	Rp midden dl; dl 6 x 6 sec zichtbaar (2 schoten) en 8 - 10 sec onzichtbaar; na 6 schoten snel herladen
8	jhvu	RS (762)	100	10	lgvh	8 trs = goed 6 trs = vold	Rp midden dl
9	heupvu (es)	RS (762)	10	10	van de heup	8 trs = goed 6 trs = vold	Per sch moet een hulpinstr aanwezig zijn, die vóór ieder schot de richting van het wapen controleert
10	heupvu (es) sch 2e kl	RS (762)	20	10	van de heup	6 trs = goed 4 trs = vold	Als oef 9
11	jhvu	BS (786A)	25	10	knvh	8 trs = goed 6 trs = vold	Rp midden dl
12	jhvu	BS (786A)	25	10	stvh	8 trs = goed 6 trs = vold	Rp midden dl

PISTOOLMITRAILLEUR UZI
GEVECHTSSCHIETOEFENINGEN

(Vervolg tabel 5/G)

nr	oef	schijf	afstand in m	aantal pat	houding	eis	bijzonderheden
13	heupvu es en vus voorbe- reiding tot svu	2 RS (762)	20	10/15	van de heup	es 6 trs = goed 4 trs = vold vus 6 trs = goed 4 trs = vold 20 sec	De sch schiet 10 pat enkel schot op één doel en 15 pat in vuurstoten op het an- dere doel. Hij schiet het 1e schot resp. de eerste vuurstoot vóór het doel in de grond en gebruikt de inslag(en) om de richting te verbeteren
14	heupvu in vus, vuvd, svu	2 RS (762)	20	15	van de heup	6 trs = goed 4 trs = vold 15 sec, beide doelen ge- troffen	flsg
15	svu (es)	RS (762)	50	10	knvh	8 trs = goed 6 trs = vold 45 sec	Rp midden dl; flsg
16	vu, (es) met gas- masker	RS (762)	50	10	stvh	6 trs = goed 4 trs = vold	Rp midden dl, gasmasker dient geplaatst te zijn voor de schutter op vuurpunt komt.
17	nabij- gevecht			30			Te schieten in het ISK, oef wordt aldaar verstrek
18	vuvd (es)	5 VS	75-100	15	naar keuze sch	3 dln geraakt = goed 2 dln geraakt = vold	Te schieten in ISK op terrein A, B of C links. Schutters nemen vuurposities in ± 75 m voor doelengebied

PISTOOLMITRAILLEUR UZI
GEVECHTSSCHIETOEFENINGEN

(Vervolg tabel 5/G)

19	gp in de VS verd	75-100	15	Te schieten in ISK op terrein A, B of C links; oef wordt verstrekt door ISK
20	schieten bij dui- ternis		30	Te schieten in ISK op terrein B rechts; oef wordt verstrekt door ISK

Y-CHE.NL

PISTOOLMITRAILLEUR UZI
IAMV SCHIETOEFENINGEN
 tabel 5/A

nr	oef	schijf	afstand in m	aantal pat	houding	eis	bijzonderheden
31	gpr/ corr	CU (788A)	100	20	lgop	30 cm (5 trs, waarvan minstens 3 trs in de witte cirkel)	Sch schiet twee groepen à 5 pat achter elkaar op 2 schijven; rp midden doel. Sch en hulpinstr nemen resultaat persoon- lijk waar. Indien mtp van beide groepen dezelfde afwijking vertoont verstelt een kaderlid of wapenhersteller, staande voor de schijf, de richtmiddelen. Sch schiet wederom 2 groepen achter el- kaar, ter controle van de aangebrachte correctie.
32	voorbereiding tot svu (es)	RS (762)	100	10	lgop	8 trs = goed 6 trs = vold 40 sec	Rp midden dl; flsg
33	svu op ogdl	RS (762)	100	12 (2 mag à 6)	lgop	8 trs = goed 6 trs = vold	Rp midden dl; dl 5 x 6 sec zichtbaar (2 à 3 schoten) en ± 8 sec onzichtbaar; na 6 schoten snel herladen
34	heupvu (es) sch 2e kl	RS (762)	20	10	van de heup	7 trs = goed 5 trs = vold	Per sch moet een hulpinstr aanwezig zijn, die voor ieder schot de richting van het wapen controleert

PISTOOLMITRAILLEUR UZI
IAMV SCHIETOEFENINGEN
 tabel 5/A

35	voorbe- reiding tot svu (es)	BS (786A)	25	10	knvh	8 trs = goed 6 trs = vold 40 sec	Rp midden dl; flsg
36	svu (es)	BS (786A)	25	10	stvh	8 trs = goed 6 trs = vold 30 sec	Rp midden dl; flsg
37	vu (es) met gas- masker	RS (762)	100	10	lgvh	6 trs = goed 4 trs = vold	Rp midden dl; gasmasker dient geplaatst te zijn vóór schutter op vuurpunt komt
38	svu (es) na lich inspan- ning sch 1e kl	RS (762)	100	10 (2 mag à 5)	lgop	8 trs = goed 6 trs = vold 60 sec	Rp midden dl; flsg; sch bevinden zich 100 m van de vuurpunten; op 1e flsg lopen ze snel naar de vuurpunten, laden, vuren, herladen en vuren zonder nadere aanwijzingen; eis voor schutter 1e kl 8 treffers

VAARDIGHEIDSOEFENINGEN PISTOOLMITRAILLEUR

1. Algemeen

- a. Vaardigheidsoefeningen zijn noodzakelijk om bij parate eenheden de schietvaardigheid van opgeleide schutters te onderhouden en op te voeren.
- b. Om het mogelijk te maken de vaardigheidsoefeningen regelmatig gedurende korte periode te houden, moet een daartoe geschikt terrein in of in de directe omgeving van de kazerne of legerplaats liggen.
- c. Op de schietbaan moet de tijd, waarin de schutters wachten op hun schietbeurt, eveneens worden benut voor het houden van vaardigheidsoefeningen, afgestemd op de te schieten oefeningen, v.w.b. afstand en doel waarop wordt gericht en schiethoudingen.
- d. De instructeur ziet steeds nauwlettend toe op de juiste uitvoering, waartoe hij zich kan laten bijstaan door soldaten.

2. Vaardigheidsoefeningen

Oef	Te beoefenen vaardigheid	Duur	Uitvoering
1	Het richten op 100 en 50 m. houding: liggend-opgelegd	± 15 min.	<p>Op 100 en 50 m rompschijven plaatsen. De schijven zodanig plaatsen dat iedere schutter vanaf zijn opstelling alle schijven ziet. De instructeur laat de schutters eerst op 100 m richten (midden doel) en vertelt welk richtbeeld (verhouding korrel - doel) ze moeten zien. Daarna laat hij ze afwisselend op 100 en 50 m richten om het verschil in richtbeeld te leren. Hij wijst erop dat het wapen stevig in de schouder moet worden getrokken en controleert dit door de loop op te tillen. Vervolgens laat hij de wapens spannen en geeft de aanwijzingen „doel op 100 m” en „doel op 50 m”. De schutter richt en drukt af.</p> <p>Opmerking: Om beschadiging van de afsluiter te voorkomen, moet een opgerold lapje voor de kamer worden aangebracht.</p>

Oef	Te beoefenen vaardigheid	Duur	Uitvoering
2	De schiethoudingen: liggend- knielend- staand-	± 15 min.	Op 100 en 50 m rompschijven plaatsen als bij oef. 1. De instructeur laat de schutters in de verschillende schiethoudingen richten en afdrukken op de aanwijzingen „doel op 50 m” en „doel op 100 m”. Hij wijst erop dat bij „vrije hand” schieten de schoten hoger vallen, dat het wapen daarom stevig in de schouder moet worden gedrukt, de opslag met de linkerhand moet worden tegengegaan en bovendien iets lager dan midden-doel moet worden gericht (tussen midden en onderkant doel).
3	Laden, herladen	± 15 min.	Per schutter 2 patroonhouders. De schutters „laden” en richten op in het terrein aanwezige doelen (bomen, ramen, enz.). Op de aanwijzing „herladen” snel magazijn wisselen en weer richten. Het herladen in alle schiethoudingen beoefenen tot grote vaardigheid is bereikt.
4	De schiethouding: vuren van de heup	± 15 min.	In een halve cirkel voor de schutters enige rompschijven plaatsen op afstanden tussen 10 en 25 m. De instructeur laat de schutters het snel aannemen van de juiste houding beoefenen en controleert of de loop nagenoeg horizontaal gehouden wordt door zich zijdelings van de schutters op te stellen. Vervolgens geeft hij de aanwijzingen „doel in front”, „doel links”, „doel rechts”. De schutters trachten steeds zo goed mogelijk gericht te zijn. De instructeur wijst erop dat het wapen t.o.v. het lichaam steeds dezelfde stand moet behouden en dat voor het veranderen van richting de voeten moeten worden verplaatst.

-
5	Vuren na lichamelijke inspanning	± 15 min.	<p>Rompschijven opstellen op ± 150 m.
De instructeur vertelt de schutters hoe de ademhaling te regelen nà lichamelijke inspanning.
Vervolgens laat hij de schutters ± 50 m in de looppas voorwaarts gaan, dekken, schiethouding aanpassen aan het terrein en „vuren”.
Deze oefening komt in het bijzonder tot zijn recht, indien gebruik wordt gemaakt van losse patronen.
De instructeur ziet toe op een juiste schiethouding en het regelen van de ademhaling.</p>
6	Het voltooien van de schietopleiding		Tijdens velddienstoefeningen moeten de omstandigheden die er zich voor lenen worden benut de velddienst en de schietopleiding samengesteld toe te passen.
-